

Program rozvoje obce Zábřeh se zaměřením na hospodářský rozvoj obce

Bc. Jana Kylarová

Diplomová práce
2010

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Jana KYLAROVÁ**
Osobní číslo: **M081069**
Studijní program: **N 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**

Téma práce: **Program rozvoje obce Zábřeh se zaměřením
na hospodářský rozvoj obce**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Definujte základní pojmy v oblasti rozvoje obce.

II. Praktická část

- Zpracujte stručnou socioekonomickou charakteristiku obce Zábřeh.
- Získané poznatky vyhodnoťte pomocí SWOT analýzy.
- Provedte analýzu hospodářské situace obce Zábřeh a vytvořte SWOT analýzu.
- Vytvořte dotazník na téma hospodářské situace v obci Zábřeh.
- Na základě poznatků z dotazníkového průzkumu navrhněte strategii rozvoje obce Zábřeh završenou konkrétním projektem.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70**
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

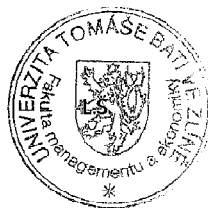
Seznam odborné literatury:

- [1] BARTOŠOVÁ, A. Svazek obcí Mikroregionu Zábřežsko, 2004–2006. 1. vyd. Zábřeh: MěÚ Zábřeh, 2006.
[2] FALZ, L. Dějiny města Zábřeh. 1. vyd. Praha: Votobia, 2003. ISBN 80-7220-145-X.
[3] MAIER, K. Územní plánování. 1. vyd. Praha: ČVUT, 2004. ISBN 80-01-02240-4.
[4] WOKOUN, R. Management regionálního rozvoje na úrovni krajů a obcí s pověřenou působností. 1. vyd. Praha: LINDE, 2006. ISBN 80-7201-608-3.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Jiří Macháček**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání diplomové práce: **7. června 2010**
Termín odevzdání diplomové práce: **20. srpna 2010**

Ve Zlíně dne 7. června 2010

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

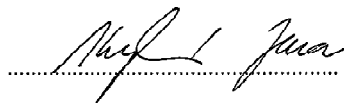
prof. RNDr. René Wokoun, CSc.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právcch souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně 20. srpna 2010

---

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací.

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě

pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, ušije-li někdo za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpirá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlétné k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Téma diplomové práce je „Rozvoj obce Zábřeh se zaměřením na hospodářský rozvoj obce“. Diplomová práce se skládá ze dvou kapitol. V úvodu Vás stručně seznamuji s obcí Zábřeh, s důvodem proč jsem si dané téma vybrala a vytyčuji cíl diplomové práce.

Pro diplomovou práci jsou stěžejní následující dvě kapitoly. První je teoretická, která se týká základních pojmů. Druhá část je analytická, kde je bližší specifikace různých odvětví obce Zábřeh. Výstupy z analytické části jsou zpracovány pomocí SWOT analýzy a na jejím základě jsou stanoveny cíle, priority a opatření pro rozvoj obce. V závěru je shrnutí toho, co jsem při psaní diplomové práce zjistila.

Klíčová slova: rozvoj obce, strategický cíl, priority, opatření

ABSTRACT

Theme my work is development municipality Zábřeh with a view to economic expansit. Work with put together from two charter. In introduction you short acquaint with municipality Zábřeh, with the reason why I'm given to subject chose plus set out aim diploma work.

To work are pivotal next two chaps. First is theoretic that the have to do with fundamental terms. Second part of the is analyst, where's near specifications different line municipality Zábřeh. Exits from analyst parts are processed by the help of SWOT analyses plus on her base are given purposes, priority plus procuration for the development of municipality. At the close is summary, what stand by writing diploma work work found out.

Keywords: development municipality, strategic aim, preference, procuration

Touto cestou bych chtěla předně poděkovat panu Ing. Jiřímu Macháčkovi za odborné vedení, rady a přínosné konzultace k diplomové práci. Nemalé díky směřuje i Ing. Kateřině Vitáskové za ochotu při poskytování informací a materiálů, které byly pro zpracování diplomové práce velmi důležité.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	1
I TEORETICKÁ ČÁST	2
1 ZÁKLADY ROZVOJE OBCE	3
1.1 ZÁKLADNÍ POJMY	3
1.1.1 Obec	3
1.1.2 Program rozvoje obce	4
1.1.3 Vize obce.....	5
1.1.4 Územní plánování	5
1.2 STRATEGIE ROZVOJE OBCE	5
1.2.1 SWOT analýza	6
1.3 FINANCOVÁNÍ ROZVOJE OBCE	8
1.3.1 Zdroje financování investic obce	9
1.3.2 Vlastní příjmy.....	10
1.3.3 Dotace	10
1.3.4 Dluhové financování	11
2 ZÁKLADY REGIONÁLNÍHO ROZVOJE	13
2.1 REGIONÁLNÍ ROZVOJ	13
2.2 REGIONÁLNÍ POLITIKA	13
3 ZÁKLADNÍ ZÁKONY REGIONÁLNÍHO ROZVOJE	14
3.1 ZÁKON Č. 128/2000 SB., O OBCÍCH (OBECNÍM ZŘÍZENÍ)	14
3.2 ZÁKON Č. 129/2000 SB., O KRAJÍCH (KRAJSKÉM ZŘÍZENÍ)	14
3.3 ZÁKON Č. 248/2000 SB., O PODPOŘE REGIONÁLNÍHO ROZVOJE	14
4 PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ	16
4.1 PRÁVNÍ FORMY PODNIKÁNÍ	16
4.2 DAŇOVÝ SYSTÉM	16
4.3 INVESTIČNÍ KLIMA.....	16
4.4 KLÍČOVÁ ODVĚTVÍ	17
5 POJMY V ROZVOJOVÉ VIZI	18
II PRAKTICKÁ ČÁST	19
6 PROFIL OBCE	20
6.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE O OBCE	20
6.1.1 Poloha obce a přírodní podmínky	20
6.1.2 Historie obce	22
6.2 OBYVATELSTVO	22
6.2.1 Vývoj počtu obyvatel a jejich pohyb	22
6.2.2 Struktura obyvatel podle věku a pohlaví.....	24
6.2.3 Národnostní složení obyvatelstva	24
6.2.4 Náboženské vyznání.....	24
6.2.5 Srovnání demografických údajů obce Zábřeh, okresu Šumperk, Olomouckého kraje a ČR.....	25
6.3 BYDLENÍ – ZÁKLADNÍ INFORMACE	25
6.3.1 Privatizace bytů obce Zábřeh	25

6.3.2	Nové výstavby v obci Zábřeh	26
6.4	SOCIÁLNÍ INFRASTRUKTURA	27
6.4.1	Školství.....	27
6.4.2	Zdravotnictví	30
6.4.3	Sociální péče	30
6.4.4	Sport	31
6.5	TRH PRÁCE	32
6.5.1	Úřad práce – dislokované pracoviště Zábřeh	32
6.5.2	Největší zaměstnavatelé v obci Zábřeh	33
6.5.3	Vývoj nezaměstnanosti	33
6.5.4	Vzdělanostní struktura	35
6.5.5	Ekonomicky aktivní obyvatelstvo podle odvětví hospodářství	35
6.5.6	Dojíždka do zaměstnání a škol	36
6.5.7	Srovnání nezaměstnanosti obce Zábřeh, okresu Šumperk, Olomouckého kraje a ČR	37
6.6	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	38
6.6.1	Ovzduší	38
6.6.2	Projekt Biomasa	38
6.6.3	Odpady	39
6.6.4	Spalovna Wanemi	39
6.7	TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA.....	40
6.7.1	Dopravní infrastruktura	40
6.7.2	Vodohospodářství	41
6.7.3	Energetika	42
6.8	CESTOVNÍ RUCH	43
6.8.1	Kultura a kulturní památky	43
6.8.2	Významné osobnosti	47
6.8.3	Turistická infrastruktura.....	48
6.9	HOSPODÁŘSTVÍ	49
6.9.1	Podnikatelské prostředí	49
6.9.2	Firma Slovácké strojírny, a.s.....	50
6.9.3	HDO, spol. s r.o.....	51
6.9.4	Talorm, a.s.....	52
6.9.5	SULKO, a.s.	54
6.9.6	M. K. R. PLUS, spol. s.r.o.	56
6.9.7	Master Bike, s.r.o.	58
6.9.8	PAS, a.s.	59
6.9.9	MBG, spol. s.r.o.	60
7	VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO PRŮZKUMU	62
8	SWOT ANALÝZA	63
8.1	SILNÉ STRÁNKY	63
8.2	SLABÉ STRÁNKY	64
8.3	PŘÍLEŽITOSTI.....	66
8.4	OHROŽENÍ	68
9	ROZVOJOVÁ VIZE.....	70
10	NÁVRH STRATEGIE	71

10.1	POSÍLENÍ TRHU PRÁCE	71
10.1.1	Priorita: Zajištění příznivého podnikatelského prostředí	71
10.1.2	Priorita: Podpora zaměstnanosti obyvatel obce Zábřeh	72
10.2	PODPORA MALÉHO A STŘEDNÍHO PODNIKÁNÍ	72
10.2.1	Priorita: Vytvoření dobrých podmínek pro podnikatele	72
10.2.2	Priorita: Stabilizace podnikatelských subjektů	73
10.3	KVALITNĚJŠÍ DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA.....	73
10.3.1	Priorita: Zajištění lepší dostupnosti do zaměstnání.....	73
10.3.2	Priorita: Vybudování cyklostezek a stezek pro pěší	74
10.4	EKONOMICKÁ STABILITA OBCE	74
10.4.1	Priorita: Posílení finančních příjmů obce.....	74
10.4.2	Priorita: Optimální využití majetku obce a finančních zdrojů.....	74
10.4.3	Priorita: Podpora ekonomických aktivit odpovídajících možnostem a potřebám území obce.....	75
11	KATALOG PROJEKTŮ.....	76
11.1	PROJEKT Č. 1: STARTOVACÍ BYTY	76
11.2	PROJEKT Č. 2: PODPORA PODNIKÁNÍ A SPOLUPRÁCE S PODNIKATELI	77
11.3	PROJEKT Č. 3: VÝSTAVBA CYKLOSTEZKY ZÁBŘEH - NEMILE	78
	ZÁVĚR	79
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	80
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	82
	SEZNAM OBRÁZKŮ	83
	SEZNAM TABULEK.....	84
	SEZNAM PŘÍLOH.....	85

ÚVOD

Diplomová práce se zabývá rozvojem obce Zábřeh. Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů, které tvoří územní celek a je vymezen hranicí obce. Obec Zábřeh patří mezi největší obce v současném uspořádání systému osídlení okresu Šumperk¹.

V teoretické části diplomové práce popisují základní pojmy v oblasti rozvoje obce, strategii rozvoje obce, financování obce. Dále se zabývám základními zákony, které se týkají regionálního rozvoje. Také je zde zmínka o základních pojmech v oblasti podnikatelského prostředí.

V praktické části jsem provedla socioekonomickou charakteristiku obce Zábřeh, která popisuje současný stav obce. Na základě zjištěných skutečností jsem vypracovala SWOT analýzu, která je základním podkladem pro návrh rozvoje obce. Ta představuje návrh budoucího stavu a stanovuje cíle, které chceme dosáhnout. V návrhu na rozvoj obce jsem se zaměřila na dvě oblasti, a to rozvoj podnikání a snížení nezaměstnanosti.

---

¹ Okres Šumperk vznikl 1. 1. 1996 oddělením okresu Jeseník, je součástí Olomouckého kraje od 1. 1. 2001.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADY ROZVOJE OBCE

1.1 Základní pojmy

1.1.1 Obec

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů, které tvoří územní celek a je vymezen hranicí obce. Obec je veřejnoprávní korporací. Je to právnická osoba, a proto v právních vztazích vystupuje svým jménem a nese odpovědnost vyplývající z těchto vztahů. Obec má vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu obce. Pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů.

Obec spravuje své záležitosti samostatně. Má tedy právo na svou samosprávu. Záležitosti patřící do samosprávy obce (dále jen „samostatná působnost“) plní obec v rozsahu stanoveném zákonem. Rozsah samostatné působnosti může omezit pouze zákon. Státní orgány a orgány krajů mohou do samostatné působnosti obce zasahovat jen tehdy, vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem, který stanoví zákon. Obec může také vykonávat státní správu (dále jen „přenesená působnost“), stanoví-li to zákon. Území obce vykonávající přenesenou působnost je správním obvodem. Pokud zvláštní zákon upravuje působnost obcí a nestanoví, že jde o přenesenou působnost obce, platí, že jde vždy o samostatnou působnost.

Obec může vydávat obecně závazné vyhlášky k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků a k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství. Rada obce může také vydávat nařízení obce (dále jen „právní předpisy obce“). Jsou to právní předpisy ve věcech patřících do přenesené působnosti. Tyto právní předpisy obce mohou být vydávány pouze na základě a v mezích zákona. Obecně závazné vyhlášky i nařízení obce musí být vyhlášeny a to tak, že se vyvěsí na úřední desce úřadu po dobu 15 dnů. Těchto 15 dnů je také podmínkou pro účinnost daného právního předpisu obce.

Obec je spravována zastupitelstvem obce, další orgány jsou rada obce, starosta a obecní úřad a zvláštní orgány obce zřízené podle zvláštního zákona. [9]

Obecní úřad zřizuje úřední desku, která je umístěna na veřejně přístupném místě.

Obec má právo na odpovídající finanční zdroje, s kterými může volně disponovat. Financování obce se řídí podle rozpočtu obce. V rozpočtu jsou zahrnuty všechny příjmy i výdaje obce. [1]

Příjmovou část rozpočtu obce tvoří vlastní příjmy a dotace ze státního rozpočtu.

Mezi vlastní příjmy můžeme zařadit především tyto příjmy: daňové, správní a místní poplatky, příjmy z vlastní činnosti obce, pokuty, vlastní fondy, příjmy od příspěvkových organizací, atd.

Výdaje rozpočtu lze rozdělit na běžné a kapitálové. [2]

1.1.2 Program rozvoje obce

Program rozvoje obce je střednědobý dokument, který určuje hlavní směry rozvoje obce na příslušné volební období. Podkladem pro jeho zpracování jsou koncepční materiály obce a projekty vypracované v předchozích letech a názory zastupitelů obce. Mezi podklady při sestavování obecního rozpočtu, rozpočtového výhledu obce, ale i Programu obnovy venkova, patří aktivity, podněty a náměty, které jsou v tomto dokumentu obsažené. Zpracovaný program je materiál otevřený, který je možno postupem času opět doplňovat, či upřesňovat, aktualizovat, zejména s ohledem na aktuální finanční možnosti obce. Program stanoví jednotlivé oblasti úkolů pro obnovu a další rozvoj obce v rámci její architektonicko-urbanistické tvorby, sociálně ekonomického rozvoje a kulturně společenského života. Smyslem programu je zvýšit zájem občanů o péči o vzhled obce a jejího okolí. Podporovat rozvoj školství, kultury a sportu v obci. Zkvalitňovat stav občanské vybavenosti obce, nabídnout zájemcům rozvojové plochy pro bydlení a tím stabilizovat počet obyvatelstva.

Hlavní význam programu rozvoje je dán:

- ✓ průhledností rozdělení finančních zdrojů,
- ✓ shromážděním základních informací, obvykle uložených na různých místech v úřadu,
- ✓ využitím jako podkladu například pro:
  - zpracování investičních záměrů,
  - sestavení obecních rozpočtu,
  - novelizaci územního plánu, aj.
- ✓ možnost odhalení skrytých zdrojů a možností pro rozvoje obce.

I přes jeho významnost však řada obcí v ČR dosud nemá program rozvoje vypracován. Tyto obce by po vstupu do Evropské unie mohly mít problém s přestupem k využívání fondů, které jsou podmíněny vybaveností víceletých programů. [5]

1.1.3 Vize obce

Vize obce je výsledkem propojení nejrůznějších názoru zúčastněných subjektu vyjadřující jejich představy o budoucnosti obce. Jestliže chce vedení obce nalézt uskutečnitelnou vizi, musí ji sdílet základní složky vytvářející příslušnou komunitu, nejvýznamnější zájmové skupiny, politici a podnikatelé. Stanovení vize je složité, vyžaduje aktivní podporu a vysokou míru zapojení. Přestože každé město i obec jsou jiné, mohou mít podobné vize, avšak jejich naplnění v podobě strategií se liší. [3]

1.1.4 Územní plánování

„Cílem územního plánování je vytvářet předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území, spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území a který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích.“

Úkoly územního plánování:

- zjišťovat a posuzovat stav území,
- stanovovat koncepci rozvoje území,
- prověřovat a posuzovat potřebu změn v území a veřejný zájem na jejich provedení,
- stanovovat podmínky pro provedení změn v území,
- vytvářet v území podmínky pro snižování nebezpečí ekologických a přírodních katastrof a pro odstraňování jejich důsledku, ... [8]

1.2 Strategie rozvoje obce

Základní nástroj strategie je **dlouhodobý cíl**. Dlouhodobost je charakteristikou strategických plánů. Strategie se zpracovávají na dobu tří až pěti let, s přihlédnutím na prostředí, ve kterém se obec právě nachází, např. změna zastupitelů ve volbách apod.

Obecně platí, že čím je vnější prostředí obce stabilnější, tím delší může být období pokryté strategickým plánem.

Dlouhodobé cíle obcí by měly přesahovat čtyři roky, tj. volební období, aby nové zvolené zastupitelstvo mělo na co navazovat.

Vzhledem k závažnosti strategického rozhodování je třeba mít cíl dobře formulovaný. Při každém strategickém rozhodování existuje riziko, že rozhodnutí nebude správné. [7]

Změna tohoto rozhodnutí by později mohla znamenat ztrátu času, peněz, příležitosti, zájmu lidí a také prestiže.

Tabulka 1. Druhy formulování cílů

měřitelný	Možnost měřit dosažení cílů. Cíle specifické, které lze ověřit.
reálný	Pokud cíl není reálný, nemotivuje pracovníky k jeho dosažení.
dosažitelný	Cíl by měl být náročný, ale dosažitelný.
srozumitelný	Založeno na komunikaci, aby každý rozuměl, co se pod cílem skrývá.
hierarchický	Splnění cílů na nižší úrovni přispívá k dosažení cílů hierarchicky vyšších.
kvantitativní	Kvantitativní cíle jsou nejlépe měřitelné.

Zdroj: REKTOŘÍK, Jaroslav, ŠELEŠOVSKÝ, Jan. *Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací*

Kvantitativní cíle jsou nejlépe měřitelné proto, protože jejich hodnoty jsou vyjádřeny číselně (jako např. zisk, likvidita, rentabilita).

Při nemožnosti kvantifikovat cíl by se měla vyjasnit kvalitativní kritéria pro vyhodnocování cílů.

Kvalitativní kritéria lze vyjádřit pouze slovně a pro hodnocení by měla splňovat požadavky jako je *úplnost*, to znamená posoudit a zhodnotit všechny přímé i nepřímé, pozitivní i negativní důsledky variant, a *neredundance*, kdy by měl každý aspekt vcházet do hodnocení pouze jednou. Časové období pro formulaci dlouhodobých cílů je shodné s časovým obdobím, pro které se vypracoval strategický plán neboli **program rozvoje**. [7]

1.2.1 SWOT analýza

Strategický plán obce určuje cíle rozvoje na základě analýzy jeho silných a slabých stránek, šancí a rizik, ale také podnikatelských předností a překážek, obsažených v budoucím vývoji. Analýza musí být reálná, neboť obec bez zájmu kapitálových investic

a nedostatkem pracovních příležitostí, zvolí jinou politiku než obec, která je pro kapitál atraktivní a s pracovními příležitostmi.

Je zřejmé, že silné stránky ovlivňují rozvoj pozitivně, zatímco slabé – negativně.

Tabulka 2. SWOT analýza

S	Strengths	Silné stránky
W	Weaknesses	Slabé stránky
O	Opportunities	Příležitosti
T	Threats	Hrozby

Zdroj: ADAMČÍK, Stanislav. *Regionální politika a management regionů, obcí a měst*

Silné a slabé stránky jsou hodnoceny zevnitř obce, jako vnitřní faktory efektivity, příležitosti a hrozby jsou hodnoceny z vnějšku obce jako vnější faktory efektivity.

Silné stránky mohou představovat kapitálovou sílu obce, silné zdroje, nízké mzdové náklady, kvalitní podnikatelskou činnost.

Naopak *slabé stránky* určují slabou finanční pozici, vysokou zadluženost, slabý management, zastaralou technologii a špatné dodavatele v podnikatelské činnosti, apod.

Seznam příležitostí může například obsahovat dostupné finanční zdroje, zájem podnikatelů, podněty k mezinárodní spolupráci.

Seznam hrozeb obsahuje například výsledky průzkumu v obci, hrozbu omezení financování strategických záměrů, negativní rozvojové procesy, apod.

Z hlediska zpracování **strategického plánu** (SP) obce můžeme říct, že právě SWOT analýza je první etapou. Celkově se dá toto zpracování shrnout do pěti etap. [10]

Tabulka 3. Etapy zpracování strategického plánu

1. etapa	SWOT analýza	základ pro zpracování představ
⇓		
2. etapa	Cíle a záměry	stanovení hlavních směrů SP
⇓		
3. etapa	Studie proveditelnosti	rozporcování hlavních směrů
⇓		
4. etapa	Podrobný SP	oponentní řízení za účasti veřejnosti
⇓		
5. etapa	Schválení SP	schválení zastupitelstvem

Zdroj: ADAMČÍK, Stanislav. *Regionální politika a management regionů, obcí a měst*

Při realizaci strategického plánu by mělo docházet k průběžné *kontrolě dosahování cílů*, analyzování odchylek, provedení změn, případná úprava cílů a v neposlední řadě by se měla vymezit osobní odpovědnost.

Důležitým předpokladem naplnění cílů je sjednocení zájmů účastníků realizace, vytváření názorové koalice zájmů, včetně nalezení kompromisních řešení uvnitř města při koordinaci se soukromým sektorem. [4]

1.3 Financování rozvoje obce

Financování běžného života i rozvoje většiny obcí je realizováno podle **rozpočtu**. V obci je to nepostradatelný dokument, určen pro běžný rok. Při jeho přípravě se vychází z priorit strategického rozvoje obce, ale jeho využití v kontextu trvalého rozvoje obce není vhodné. Důvodem je, že neposkytuje přehled o dalších možných zdrojích a neposkytuje přehled o pohybu finančních prostředků v následujících letech, tím by mohlo dojít k nežádoucímu zadlužení. [6]

Mezi daňové příjmy obce patří:

- daň z příjmů fyzických osob – daň ze závislé činnosti, daň z podnikání
- daň z příjmů právnických osob – obcím připadá 20% celostátního výnosu, příslušné obci pak částka odpovídající poměru = počet obyvatel / celkový počet obyvatel ČR
- daň z příjmů právnických osob placená obcemi
- daň z nemovitostí – typická obci svěřená daň, jejíž výnos je plně určen do rozpočtu obce, obec má možnost částečně ovlivnit její velikost prostřednictvím koeficientů
- místní poplatky – o zavedení rozhoduje sama obec, vykonává jejich správu a vyhláší je obecně závaznou vyhláškou

Podle zákona o místních poplatcích, může obec vybírat tyto poplatky:

- místní poplatky:
  - ze psů, za lázeňský a rekreační pobyt, za užívání veřejného prostranství, ze vstupného, z ubytovací kapacity, za povolení vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst, za provozovaný výherní hrací přístroj.
- správní poplatky: uhradují se jimi náklady za činnost správního orgánu a také plní funkci zbytečného nezatěžování státní správy. Jejich množství odpovídá rozsahu přenesené působnosti. Nejčastěji obce provádí výpisy z matrik, ověření pravosti dokladů, vystavení dokladu o povolení stavby a další. [6]

1.3.1 Zdroje financování investic obce

- vlastní příjmy – daňový charakter, z vlastní činnosti, z prodeje nemovitostí, cenné papíry;
- dluhové financování – úvěr, komunální obligace, finanční leasing, rizikový kapitál, úvěr;
- dotace – státní fond životního prostředí, státní rozpočet, ostatní. [8]

1.3.2 Vlastní příjmy

Za příjmy **daňového charakteru** se považují celostátní daně se zcela poskytovaným nebo částečným výnosem pro obecný rozpočet a podle tabulky jde přibližně o 60% všech příjmů obce. Na majetkovém bohatství, lidském potenciálu a aktivitě vedení závisí příjmy **z vlastní činnosti**. V průměru tvoří 20% příjmů a jde o příjmy z vlastního hospodaření, z vlastních peněžních fondů a z pronájmu nemovitostí. Při **prodeji** přebytečných **nemovitostí a pozemků** je vždy třeba zvážit účelnost prodeje, aby se obec nepřipravila o budoucí příjmy.

Cenné papíry, převážně akcie, obce získaly bezúplatným převodem v procesu privatizace. Je žádoucí, aby příjmy z prodeje byly použity k financování kapitálových výdajů. [8]

1.3.3 Dotace

Pomocí dotací se realizují významné programy v obcích a tak značnou mírou přispívají k rozvoji municipální infrastruktury. Dotace rozlišujeme na účelové a všeobecné.

Účelové dotace se podle zásad dotační politiky státu poskytují na konkrétní akce, nevyčerpané prostředky v rozpočtovém roce se musí vrátit. Často však nejde pouze o určení účelu, ale zároveň také o stanovení podmínek, jak se vlastní zdroje místních rozpočtů musí podílet na úhradě nákladů. Podle podílu municipality a státu se pak účelové dotace dělí na rovnocenné a nerovnocenné.

Účelové dotace také dále můžeme určit jako specifické, které se poskytují v souvislosti s přijatými výdajovými programy. Podle charakteru potřeby mají vztah k běžným a kapitálovým výdajům.

Všeobecné dotace nejsou poskytovány na konkrétní akce. Obce je využívají podle vlastního uvážení, jsou odvětvově a územně vyrovnávací a stejně jako dotace účelové mají vztah k běžným a kapitálovým výdajům.

Smyslem *odvětvových vyrovnávacích dotací* je poskytnout obcím příspěvek na financování činností ve školství, sociální péči a zdravotnictví. Tato dotace se poskytuje jednotun všem obcím, na jejichž území se příslušné zařízení nachází.

Územní vyrovnávací dotace je určena na snížení výrazných rozdílů v příjmech obce v letech po sobě následujících nebo na vyrovnání rozdílů v daňové výnosnosti jednotlivých oblastí. [8]

Dotace **ze státního rozpočtu** se přerozdělují přes kapitolu všeobecná pokladniční správa nebo přes jednotlivé resorty. Například resort Ministerstva pro místní rozvoj podporuje podnikání ve venkovských regionech, stavební obnovu vesnice a péči o krajinu v rámci programu OBNOVY VENKOVA. Na řadu dotačních titulů se vypisuje soutěž s příslušnými kritérii. Ministerstvo kultury například vypisuje Program péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny.

U Ministerstva zemědělství jsou to zase programy Výstavby a technické obnovy vodovodů a úpraven vod, a jiné.

Ze státního rozpočtu obec získává prostředky na zajištění standardní úrovně školství, zdravotní a sociální péče pro občany. Dále pak získává prostředky, částečně uhrazující náklady na výkon státní správy daného území v rámci přenesené působnosti.

Často dochází k žádostem obcí o poskytnutí datací na překlenutí finanční tísně i během rozpočtového roku. Obce se v nynější době pohybují v hranicích nedostatku finančních prostředků.

Programy Státního fondu životního prostředí se vztahují na oblast ochrany vod, ovzduší, ochranu přírody, půdy využívání přírodních zdrojů, nakládání s odpady, alternativní zdroje energie apod.

K mezinárodním zdrojům patří program PHARE, zřízený Evropskou unií ve prospěch transformujících se zemí.

Program PHARE

PHARE je hlavním nástrojem finanční a technické pomoci zemím střední a východní Evropy na jejich cestě k přistoupení k Evropské unii. Byl zahájen v roce 1989 na podporu reformy v Polsku a Maďarsku. Původně byl navržen k pomoci zemím na jejich cestě k demokracii a tržní ekonomice, jeho role se postupně vyvíjela.

Za fondy PHARE zodpovídá Evropská komise jako výkonný orgán Evropské unie s vládami zemí, které pomoc přijímají. [8]

1.3.4 Dluhové financování

Díky příjmům návratného charakteru může obec získat prostředky, které musí do určité doby vrátit. Mezi tyto návratné zdroje patří úvěry a komunální obligace.

V případě **úvěru** jde jednak o splacení dluhu a jednak o splacení úroků. Dluhová služba pak může být pro obec značným břemenem. Při poskytování úvěru se obec může obrátit na tuzemské i zahraniční banky, stavební spořitelny, *Municipální finanční společnost* (Mufis) a Regionální rozvojový fond.

Obce přímo nebo prostřednictvím peněžní instituce mohou emitovat **komunální obligace**, významný zdroj rozvojových potřeb. K emisi je nutné povolení Komise pro cenné papíry a vyplatí se u vyšších objemů v rozsahu nad sto milionů korun.

Při vydávání vlastních cenných papírů musí obec počítat s tím, že ve výdajích rozpočtu se objeví nejen výdaje na emisi, ale i úhrada výnosů vlastníkům cenných papírů. [7]

2 ZÁKLADY REGIONÁLNÍHO ROZVOJE

2.1 Regionální rozvoj

Dle praktického chápání je regionálním rozvojem míněno vyšší využívání a zvyšování potenciálu daného systematicky vymezeného prostoru (území) vznikající v důsledku prostorové optimalizace socioekonomických aktivit a využití přírodních zdrojů. Toto zvýšení a vyšší využití se projevuje v lepší konkurenceschopnosti soukromého sektoru, životní úrovni obyvatel a stavu životního prostředí apod. [5]

2.2 Regionální politika

Regionální politika je chápána jako koncepční činnost státu, regionálních a místních orgánů, jejímž cílem je přispívat k vyváženému a harmonickému rozvoji jednotlivých regionů v ČR, ke snižování neodůvodněných rozdílů mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých regionů a ke zlepšení regionální hospodářské struktury.

Tradiční regionální politika se zaměřuje na snižování regionálních rozdílů, používá meziregionální přerozdělování, orientuje se na otázky lokalizace kapitálu. Zaměřuje se zejména na velké firmy, vyznačuje se centralizací.

Moderní regionální politika se zaměřuje na problémy, které souvisejí s procesem rychle restrukturalizace, podporuje inovace. Soustřeďuje se na malé a střední firmy. Na rozdíl od tradiční regionální politiky se vyznačuje decentralizací. [5]

3 ZÁKLADNÍ ZÁKONY REGIONÁLNÍHO ROZVOJE

3.1 Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecním zřízení)

Definující rozvojové dokumenty na úrovni obcí v podobě programu rozvoje územního obvodu obce, zákon vymezuje obec jako základní územně samosprávné společenství občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.

Novelou zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), došlo k zásadní změně, která upravuje určování obcí městy a nově též městysi. Stávající právní úprava umožňovala, aby se obec, která měla alespoň 3000 obyvatel, stala městem, jestliže tak stanovil předseda Poslanecké sněmovny na návrh vlády. Současně neznala statut městyse. Nová právní úprava vedle statutu města zavádí též statut městyse. [9]

3.2 Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajském zřízení)

Tento zákon zahrnuje i program rozvoje kraje, jeho schvalování, realizaci a kontrolu plnění. Vymezuje kraj jako územní společenství občanů; náleží mu právo na samosprávu, které vykonává v rozsahu stanoveném zákonem a v souladu s potřebami kraje. [11]

3.3 Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje

Tento zákon stanovuje podmínky pro poskytování podpory regionálnímu rozvoji s cílem vyváženého rozvoje státu nebo územního obvodu kraje, s tím související působnost správních úřadů, krajů a obcí a vytváří podmínky pro koordinaci a realizaci hospodářské a sociální soudržnosti. Odstraňuje tak hlavní nedokonalosti regionální politiky.

Novela zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje

Česká republika jako členský stát Evropské unie byla povinna podle nařízení Evropského parlamentu a rady (ze dne 5. 7. 2006), o evropském seskupení pro územní spolupráci, přijmout předpisy nezbytné k zajištění účinného uplatňování tohoto nařízení. Zmíněné ustanovení nabylo účinnosti dne 1. srpna 2006. K zajištění účinného uplatňování předmětného nařízení byl zvolen zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů, neboť územní spolupráce má přímý vliv na regionální rozvoj a úkoly seskupení jsou zaměřeny především na podporu dosažení cílů hospodářské a sociální soudržnosti. Navrhovaná právní úprava je vzhledem k naléhavosti řešení předkládána jako „euronovela“ bez dalších doplňků, které by upravovaly zákon o podpoře

regionálního rozvoje nad tento rámec, s cílem vytvořit podmínky pro pokud možno bezproblémové projednání novely v legislativním procesu. [12]

4 PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ

Po transformaci organizační struktury hospodářství a institucionálního rámce v devadesátých letech se současný stav podnikatelského prostředí v České republice zcela blíží stabilizovanému uspořádání. V současnosti je již plně srovnatelný s úrovní, běžnou v ostatních zemích Evropské unie (EU), s níž od 1. května 2004 sdílí ČR společný vnitřní trh.

4.1 Právní formy podnikání

Úspěšně se rozvinuly jak živnostenské podnikání, tak podnikání velkých společností. V České republice je v zásadě možné podnikat jako fyzická osoba – podnikatel – nebo jako uměle vytvořený subjekt – právnická osoba. K podnikání jako fyzická osoba postačuje získat povolení k podnikání neboli živnostenský list. Druhy právnických osob jsou obdobné jako ve většině evropských zemí: akciová společnost, společnost s ručením omezeným, veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, družstvo, sdružení. Pravidla a podmínky pro jejich fungování jsou rovněž odvozeny od pravidel běžných ve většině států EU.

4.2 Daňový systém

Daňový systém ČR je v hlavních znacích podobný systémům většiny vyspělých zemí, zejména evropských. Také normy v oblasti účetnictví byly přizpůsobeny pravidlům platným v celé EU, což dále prohlubuje možnost evropské spolupráce. Česká republika rovněž uzavřela s řadou zemí smlouvy o zamezení dvojího zdanění, které se týkají dividend, úroků a tantiém. Daňové příjmy pocházejí zhruba ve stejné míře z nepřímých a přímých daní. Mezi přímé daně patří daň z příjmu fyzických osob, daň z příjmu právnických osob, daň z nemovitostí, daň z převodu nemovitostí, silniční daň a daň dědická a darovací. Nepřímé daně tvoří především daň z přidané hodnoty (DPH) a dále spotřební daně a cla.

4.3 Investiční klima

Ke zvýšení zájmu o investice v České republice došlo nejen díky příznivé geografické poloze (blízkost východních trhů), ale také díky solidní infrastruktuře. Investoři hodnotí pozitivně jak dobrou ochranu investic tak nastavení systému investičních pobídek. [3]

Podmínky pro investice jsou ale v ČR příznivé i díky mnoha dalším faktorům. Kromě politické a ekonomické stability je to například nulová diskriminace. Podle českého zákona jsou si totiž zahraniční i domácí osoby ve všech oblastech rovny, ochranou majetkových práv počínaje a investičními pobídkami konče. Česká republika je členem mezinárodní organizace na ochranu investic (MIGA) a podepsala řadu dvoustranných mezinárodních smluv, které podporují a chrání zahraniční investice.

4.4 Klíčová odvětví

Česká republika se aktivně snaží podporovat investice ve vysoce ceněných sektorech. Mezi ně patří automobilový průmysl, letecký průmysl, přesné strojírenství, elektrotechnika a elektronika, genomika a biotechnologie (life sciences), medicínská technika, strategické služby, IT a vývoj softwaru. Tyto sektory staví zejména na průmyslové tradici, kvalitních technických vysokých školách či výborných jazykových znalostech české populace.

ICT odborná centra řešení, centra vývoje softwaru, zákaznická kontaktní centra, hi-tech opravárenská centra či centra sdílených služeb. [3]

5 POJMY V ROZVOJOVÉ VIZI

Vize

Jasně formulovaná představa o budoucí podobě obce, která navazuje na strategický dokument. Předpokládá, že k rozvoji dojde v určitém časovém úseku.

Cíle

Specifikují konečné stavy, kterých by mělo být dosaženo realizací strategie. Díky definování cílů je možné využívat měřitelných ukazatelů, pomocí kterých lze vyhodnocovat úspěšnost realizace neboli snahy obce o uskutečnění svých představ.

Priority

Vymezují pouze několik klíčových směrů rozvoje, které jsou pro rozvoj daného území společné všem nebo většině místních subjektů – obcí, neziskových organizací či podnikatelských subjektů. Jejich vymezení je důležité pro větší koncentraci úsilí aktérů do několika málo oblastí, které mohou přinášet efekty v rozvoji nebo řešení problémů v území obce.

Opatření

Jsou jednotlivé dílčí záměry nebo projekty, které je třeba uskutečnit, aby byly řešeny problémy nebo využívány pozitivní aspekty obce. V důsledku toho by měly být naplňovány definované cíle strategie rozvoje regionu. [4]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 PROFIL OBCE

6.1 Základní informace o obci

Obec Zábřeh se díky své poloze stala důležitou „křižovatkou cest“. Je to obec se svou bohatou historií, krásnou přírodou, řekou Moravská Sázava a nachází se v podhůří Jeseníků. Nejbližší města jsou Šumperk, Mohelnice a Olomouc. Z hlediska nomenklaturně statistických jednotek EU je Zábřeh územní jednotkou LAU 2.

6.1.1 Poloha obce a přírodní podmínky

Obec:	Zábřeh
Katastrální území:	Zábřeh na Moravě
Rozloha:	3.458 ha
Počet obyvatel:	cca 14.100
Spádové oblasti:	cca 34.500

Geografická poloha:

Zeměpisná šířka:	49° 52' 57''
Zeměpisná délka:	16° 52' 30''
Nadmořská výška:	200 - 260 m. n. m.

Obec Zábřeh je jedním z významných sídel severozápadní Moravy. Jeho celková rozloha je 3 458 ha a k 1. 1. 2008 zde žilo 14 151 obyvatel. V rámci České republiky je situována v západní části Olomouckého kraje. Obec Zábřeh patří do okresu Šumperk. Vzdálenost od hlavního města České republiky Prahy je 235 km, od centra Olomouckého kraje Olomouce je vzdálena 56 km. Je to významný železniční uzel díky poloze v podhůří Jeseníků. Zábřeh má strategický význam, který ovšem nelze plně rozvinout vzhledem k nevyhovující kvalitě komunikačního a dopravního spojení. Tyto skutečnosti se odrážejí ve vysoké míře nezaměstnanosti. Základní perspektivy pro další vývoj obce je především rozvoj cestovního ruchu, turismu a zvýšený potenciál pro investory, především jejich investice do hospodářské oblasti.

Z hlediska nomenklaturně statistických jednotek EU je Zábřeh územní jednotkou LAU 2. Podle zákona č. 128/2000 Sb. je Zábřeh obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí s rozšířenou působností. V rámci svých administrativních pravomocí spravuje území o rozloze 26 727 ha s téměř 34 tisíci obyvateli žijících v 28 obcích (včetně správního střediska). Správní obvody obcí s rozšířenou působností a správní obvody pověřených obecních úřadů byly stanoveny vyhláškou Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb. a aktualizovány vyhláškou Ministerstva vnitra č. 388/2004 Sb.

Od roku 1999 je Zábřeh součástí Svazku obcí mikroregionu Zábřežsko. Cílem tohoto svazku je koordinace postupů při řešení problémů týkajících se rozvoje samosprávy obcí a vztahů k orgánům státní správy a vyšších územních samosprávných celků.

Hydrologickou osu obce představuje řeka třetího stupně Moravská Sázava, která se vlévá do Moravy a poté do Dunaje. Moravská Sázava včetně svých přítoků patří do úmoří Černého moře a je zde významným krajinným činitelem.

Obrázek 1. Poloha obce Zábřeh (v ČR a Olomouckém kraji)

6.1.2 Historie obce

Jako u většiny sídel není ani u Zábřehu znám jeho přesný rok založení. Pouze velmi málo sídel u nás má zakládací listiny a proto přibližné době jeho vzniku panují různé názory. První písemná zmínka o osadě na území dnešní obce pochází z roku 1254.

Do počátku 17. století se v obci střídaly různé šlechtické rody, jeho největší rozmach však nastal s příchodem panského rodu Tunklů, kteří prosluli především zakládáním rybníků. Další významný historický moment přišel v polovině 19. století, kdy se Zábřeh díky nové železniční trati z Olomouce do Prahy stal důležitým obchodně-průmyslovým a přepravním centrem. Význam zábřežské železniční stanice byl ještě potvrzen v roce 1871 dokončením odbočky do Šumperka a Sobotína, o níž se zasloužila zejména podnikatelská rodina Kleinů.

6.2 Obyvatelstvo

V obci Zábřeh dochází ke stálému snižování počtu obyvatel. Je to zapříčiněno především nedostatečnou nabídkou pracovních příležitostí. Další faktor je i to, že mladí lidé odcházejí na vysoké školy, ve větším městě se usadí a do obce se už nevrací. V obci Zábřeh je nejvíce občanů s věkem 15 – 59 let a je zde nepatrně více žen než mužů. Z menšin je v obci nejvíce občanů Slovenské republiky. V obci Zábřeh je více občanů bez náboženského vyznání a z věřících se nejvíce lidí hlásí ke křesťanství.

6.2.1 Vývoj počtu obyvatel a jejich pohyb

Vývoj počtu obyvatel i pohyb obyvatelstva patří mezi důležité ukazatele socioekonomického vývoje obce. Pohybem obyvatelstva rozumíme změnu jeho počtu za určitý časový interval ve vymezeném území a můžeme jej sledovat ze dvou různých hledisek. První sleduje přirozený pohyb obyvatelstva (porodnost, úmrtnost) a druhé hledisko sleduje pohyb mechanický (také migrace obyvatelstva).

Pro obec Zábřeh je největším problémem nízká porodnost, stejně jako pro celou Českou republiku. Nejvyšší hodnoty dosáhla míra porodnosti v roce 1993 (13,7%), naopak nejnižší hodnota byla v roce 1999 (7%). Od roku 2005 dochází k mírnému zvyšování.

Přirozený přírůstek dosáhl nejméně příznivé situace v roce 1999 (-23) a naopak nejvyšší hodnoty dosáhl v roce 1993 (+87).

Mechanický přírůstek prošel v průběhu sledovaného období opačným vývojem. Migrační saldo, což je poměr mezi počtem přistěhovalých a vystěhovalých, bylo ve vždy záporné

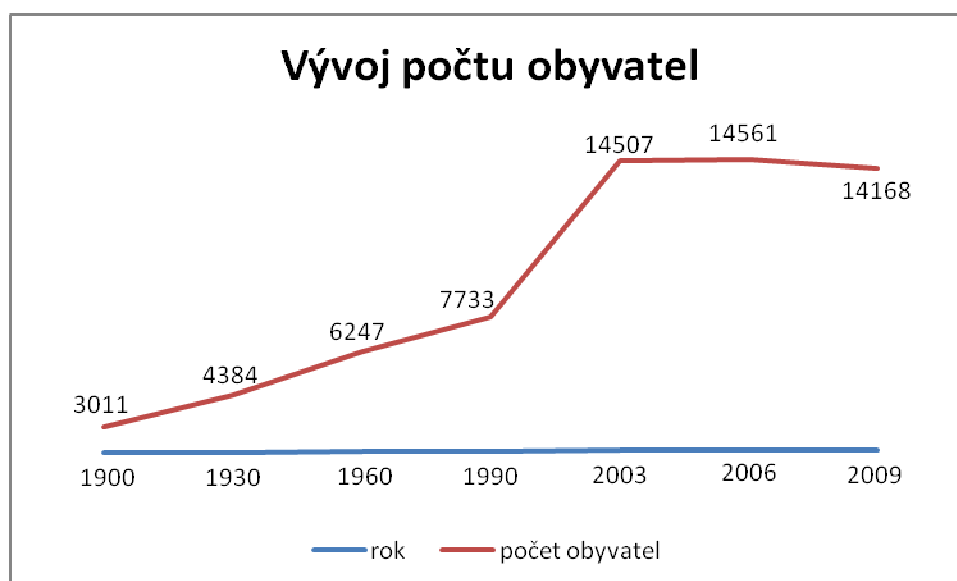
a nejvyšší hodnoty dosáhlo v roce 1996 (-6). Celkem se mezi lety 1992 a 2007 odstěhovalo z obce Zábřeh 949 obyvatel.

Tabulka 4. Přírůstek, saldo migrace, přírůstek/ úbytek obyvatelstva

	Přírůstek obyvatelstva			Saldo migrace			Přírůstek/ úbytek
	Živě narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Saldo migrace	
Ženy	67	56	11	110	163	-53	-42
Muži	87	70	17	92	133	-41	-24
Celkem	154	126	28	202	296	-94	-66

Zdroj: ČSÚ k 31. 12. 2009

Obrázek 2. Vývoj počtu obyvatel ve vybraných letech

Zdroj: ČSÚ k 31. 12. 2009

Z grafu je patrné, že největší nárůst obyvatel obec Zábřeh zaznamenala v devadesátých letech. Během deseti let se počet obyvatel téměř zdvojnásobil. V posledních letech dochází k mírnému poklesu počtu obyvatel. Jak už bylo zmíněno, je to zapříčiněno především nízkou porodností, ale také migrací mladých obyvatel za studii nebo za výhodnějším zaměstnáním.

6.2.2 Struktura obyvatel podle věku a pohlaví

Vývoj věkové struktury obyvatelstva obce Zábřeh se vyznačuje stárnutím populace. V letech 1991 – 2009 se jeho hodnota zvýšila až na hodnotu typickou pro regresivní typ populace. Poproduktivní složka se ve vybraném období nepatrně změnila.

V následující tabulce zjistíme, že obec Zábřeh má nejvyšší procentuální podíl osob ve věku 15 – 59 let. Nejnižší zastoupení mají osoby ve věku 60 – 64 let.

Tabulka 5. Věková struktura obyvatel Zábřehu

Počet obyvatel					
	Počet bydlících obyvatel k 31. 12. 2009	Počet obyvatel ve věku			
		0 - 14	15 - 59	60 - 64	65 a více
Ženy	7 265	936	4 503	507	1 319
Muži	6 768	1 005	4 469	437	857
Celkem	10 033	1 941	8 972	944	2 176

Zdroj: ČSÚ k 31. 12. 2009

6.2.3 Národnostní složení obyvatelstva

Zjišťování národnosti je možné pouze při sčítání lidu. Přihlášení se k určité národnosti je chápáno jako ryze deklaratorní, občan uvede národnost podle vlastního přesvědčení. Od roku 1991 se zjišťuje i národnost moravská a slezská a také romští občané měli možnost přihlásit se k této národnosti.

Naprostá většina obyvatel obce Zábřeh se hlásí k české národnosti (91%). Menší zastoupení má národnost moravská (téměř 7,8%).

V obci Zábřeh mají největší zastoupení občané Slovenska, dále pak národnost romská, polská, německá, ukrajinská a vietnamská.

Celkově lze říci, že obec nemá výrazné zastoupení některé z národnostních menšin.

6.2.4 Náboženské vyznání

V obci Zábřeh převládá počet obyvatel bez vyznání nad věřícími. Věřících je 36% a bez vyznání 47%. Mezi věřící se však zahrnují i obyvatelé ze skupiny „nezjištěné vyznání“, kterých je 10%, protože jsou to osoby, které nejsou výslovně bez vyznání, ale jejich

příslušnost k náboženským skupinám, společnostem či vyznáním nelze zařadit mezi tradiční církve.

6.2.5 Srovnání demografických údajů obce Zábřeh, okresu Šumperk, Olomouckého kraje a ČR

Ve srovnání s okresem, krajem a ČR se v obci Zábřeh narodilo v roce 2009 10,0 dětí na 1 000 obyvatel, což je více než v okrese Šumperk (9,8), ale nepatrně méně než v Olomouckém kraji (10,1) a v ČR (10,3). V obci Zábřeh v daném porovnání zemřelo nejméně lidí na 1000 obyvatel. Celá ČR zaznamenala přírůstek obyvatel díky přistěhovalcům (3,4 na 1000 obyvatel), přírůstek stěhováním zaznamenal i Olomoucký kraj (0,9). Úbytek evidoval okres Šumperk (-1,3). Zatímco celá Česká republika a Olomoucký kraj zaznamenává v roce 2009 kladný celkový přírůstek obyvatel (narození + přistěhovalí), okres Šumperk i obec Zábřeh hlásí úbytek.

6.3 Bydlení – základní informace

V oblasti obce Zábřeh se stále zvyšuje zájem o výstavby bytů a domů. Je to především díky vhodné poloze obce Zábřeh a jeho kvalitnímu životnímu prostředí. V současné době probíhají 4 nové výstavby bytových komplexů. V jednání je další prodej pozemků pro výstavbu nových panelových domů. Mělo by se jednat o rozšíření sídliště Krumpach.

Ze strany zahraničních investorů dochází ke zvýšenému zájmu o průmyslové zóny. Přetrvávajícím problémem jsou nedostatky ve zpracování dokumentů pro územní řízení spojené s odkupem průmyslových zón.

Hospodaření s byty zajišťuje oddělení technické správy, které spravuje i nebytové prostory a hospodaří s ostatním majetkem obce.

6.3.1 Privatizace bytů obce Zábřeh

2005 – Schválen záměr prodeje obytných domů z majetku města, byla zahájena první etapa privatizace městského bytového fondu. V rámci ní bylo nájemníkům nabídnuto k odkoupení celkem 119 bytů.

2006 – Zastupitelé dali zelenou druhé a třetí vlně privatizace městského bytového fondu. V první polovině roku 2006 tak 647 zábřežských domácností obdrželo nabídku na odkoupení bytů, které mají v současné době v nájmu.

2007 – Končí první vlna privatizace bytů. Byla zahájena třetí fáze privatizace bytů na sídlišti Severovýchod. Celkem dojde k odkoupení cca 1000 bytů. V nabídce jsou byty o velikosti 1+kk až 4+1.

2008 - současnost – Dokončena privatizace bytů. Začíná rozsáhlá rekonstrukce panelových domů na sídlišti Severovýchod. Obec získala dotaci „Zelená úsporám“. Dojde k zateplení panelových domů, k výměně oken, dveří, výtahů apod.

6.3.2 Nové výstavby v obci Zábřeh

Projekt Na Hejtmance

Jedná se o čtyři zděné třípodlažní bytové domy. Byty mají dispoziční řešení od 1+kk po 3+1. Ke každému bytu náleží sklad a prostorný balkón nebo terasa. Domy jsou vytápěny plynovými kotli umístěnými ve 3. NP. Všechny byty mají vlastní terasy nebo lodžie a byty přízemní dokonce prostorné předzahrádky uvnitř obytného bloku, pozemek za bytovým domem je oplocen a v majetku společenství vlastníků. Jedná se o třípodlažní cihlové objekty splňující veškeré parametry protihlukové ochrany dle platných norem.

Součástí záměru je vybudování deseti garáží pro zájemce z řad obyvatel bloku. Pro ostatní bude zajištěno parkovací stání na příjezdové komunikaci.

Výstavba je rozdělena do několika etap. V první etapě již byl vystavěn první bytový dům se čtrnácti byty. V 2009 byla uskutečněna druhá a třetí etapa, tedy výstavba dalších dvou bytových domů. V současné době se dokončuje čtvrtá, závěrečná etapa výstavby.

Projekt Zahradní ulice

Další výstavby nadstandardních, cihlových, řadových domů byla ukončena v roce 2009 a to na ulici Zahradní. Plocha těchto bytů se pohybuje od 62 m² do 112 m². Kapacita těchto domů je 20 bytů. K bytům patří garážové stání v suterénu domu.

Projekt Sokolská ulice

V roce 2009 proběhla realizace inženýrských sítí, komunikací a veřejného osvětlení pro nově vznikající lokalitu, který je určena k výstavě rodinných domů. V současné době probíhá výstavba 15-ti rodinných domů. Další 4 parcely jsou stále k prodeji. Tato výstavba by měla být dokončena v listopadu letošního roku.

Projekt „Pod Hřbitovem“

Výstavba rodinných domů v oblasti „Pod Hřbitovem“ byla zahájena v červnu letošního roku a bude patřit k jedné z největších v obci Zábřeh. Má zde být vybudováno až 45 rodinných domů.

6.4 Sociální infrastruktura

Mateřských i základních škol je v obci dostatek. Nachází se zde čtyři mateřské školy a je zde i stejný počet základních škol. Velký význam má zdejší Gymnázium. Seznam všech školských zařízení je uvedeno níže.

V obci Zábřeh funguje kvalitní síť zdravotnických zařízení. Je zde dostatek praktických lékařů nejen pro dospělé, ale i pro děti a dorost. Pouze rychlá záchranná služba je zabezpečována z okresního města Šumperk.

Sportovní zařízení jsou kvalitně vybaveny a je jich v obci dostatek. V současné době dochází ke konečným úpravám bazénu. Tato rekonstrukce byla velmi potřebná a občané ji uvítali. V loňském roce byla rekonstruována i tenisová hala. Na tenisové kurty by mělo dojít v příštím roce. Významná je i kuželna, především zábřežské kuželkářky. Hana Wiedermannová se letos stala mistryní světa juniorek. Štafetu převzala od své starší sestry Dany, která tento titul vybojovala v roce 2008.

6.4.1 Školství

Mateřské školy

- **MŠ Pohádka**

Ke kladným patří atraktivní umístění v centru města. Nedaleký stadion nahrazuje malé zahradní prostory. V těsné blízkosti je kulturní dům spojený s domem dětí. Děti navštěvují různé kroužky, mezi nejzajímavější patří keramika a rytmika.

- **MŠ Strejcova**

Mateřská škola se nachází v okrajové, klidné, méně komerční oblasti. Se svou kapacitou 65 dětí a 3 třídami je nejmenší mateřskou školou a přibližuje se tím mateřské škole rodinného typu.

- **MŠ Severáček**

Mateřská škola se nachází v blízkosti největšího sídliště, je tedy velmi dobře dostupná pro místní rodiny s dětmi. Ke školce patří i dopravní hřiště, na kterém se děti učí základní pravidla silničního provozu.

- **MŠ Zahradní**

Mateřská škola je umístěna blízko středu obce. Je obklopena zelení ovocných zahrad a přilehlého parku. Z oken je možno sledovat vrcholky hor Jeseníků i její nejvyšší horu Praděd.

Základní školy

- **II. ZŠ Zábřeh**

Škola je tvořena sedmi pavilony. Celý třetí pavilon je sportovní, jsou zde dvě velké tělocvičny a jedna malá tělocvična. Dále je u školy velké hřiště, atletická dráha a pozemky určené ke sportovnímu využití (volejbal, basketbal, vybíjená, apod.).

- **III. ZŠ Zábřeh**

Škola zabezpečuje rozumovou výchovu ve smyslu vědeckého poznání a v souladu se zásadami vlastenectví, humanity a demokracie a poskytuje mravní, estetickou, pracovní, zdravotní, tělesnou výchovu a ekologickou výchovu žáků, umožňuje též náboženskou výchovu. Ve škole jsou zřízeny i třídy pro žáky se specifickými vývojovými poruchami učení a třídy s rozšířenou výukou jazyků.

- **IV. ZŠ Zábřeh**

Škola má kromě kmenových tříd i odborné učebny, dvě tělocvičny, videotřídy, knihovnu, moderní kuchyň s jídelnou, družiny. U školy se rozléhá areál se školním pozemkem a sadem, několika hřišti a prostorem pro pobyt všech oddělní školní družiny. Škola nabízí rozšířenou výuku cizích jazyků, matematiky a přírodovědných předmětů.

Střední školy

- **Gymnázium**

Jde o střední všeobecně vzdělávací vnitřně diferencovanou školu, která poskytuje úplné střední vzdělání ukončené maturitou. Přípravuje studenty ke studiu na vysokých školách a to v celém spektru všeobecných znalostí.

- **Střední škola sociální péče a služeb**

Příspěvková organizace s právní subjektivitou, jejímž zřizovatelem je Olomoucký kraj. Škola vychovává žáky pro zemědělství, zahradnictví, pohostinství a stavebnictví.

- **Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola a Střední odborné učiliště**

Jde o komplexní vzdělávací zařízení s více než padesátiletou tradicí odborného vzdělávání zaměřeného na autoopravárenství, provoz a řízení silniční dopravy. Škola je situována v areálu s firmou PAS a.s. Zábřeh, se kterou spolupracuje.

Ostatní školy:

- **Specializovaná škola a Dětský domov**

Základní škola a Dětský domov Zábřeh je školské zařízení zřizované Krajským úřadem Olomouckého kraje. Od 1. 1. 2008 došlo ke sloučení s Dětským domovem Štítý. Celé zařízení tvoří Základní škola a Dětský domov v Zábřehu, skládá se ze 4 budov, propojených zastřešeným koridorem a má tyto části: škola, tělocvična + posilovna + dílny, stravovna a dětský domov. Dále k tomuto zařízení patří Dětský domov ve Štítech, který tvoří 1 budova.

Dětský domov je zařízení pro celoroční trvalý pobyt dětí. V současné době má Dětský domov Zábřeh 5 buněk a Dětský domov Štítý 4 buňky rodinného typu s příslušným zázemím. Zahradu a relaxačními prostory využívají děti denně pro trávení volného času. Tyto prostory včetně zázemí, které poskytuje škola, jsou vhodné, pro umožnění zájmové činnosti. V současné době máme 16 zájmových kroužků, kde mohou děti rozvíjet svůj talent a nadání.

- **Základní umělecká škola**

Základní umělecká škola Zábřeh patří ke středně velkým školám. Žáci zde mají možnost získávat základy vzdělání v oboru hudebním, tanečním, výtvarném

a literárně-dramatickém. Úspěchy žáků na soutěžích, při talentových zkouškách na konzervatoře a školy uměleckého zaměření svědčí jak o profesionalitě a aktivitě pedagogů, tak o perspektivním využití dobrého a moderního zázemí, které škola může nabídnout.

6.4.2 Zdravotnictví

- **Interna Zábřeh, s.r.o.**

Tuto nemocnici lze charakterizovat jako léčebnu pro dlouhodobě nemocné. Kvalita péče v tomto zařízení není na dostatečné profesionální úrovni a to především z důvodu nedostatku finančních zdrojů.

6.4.3 Sociální péče

- **Domov pro matky s dětmi**

Zařízení je členem Sdružení azylových domů. Domov je určen pro osamělé matky s malými dětmi a těhotným ženám, které se ocitly v mimořádně obtížné životní situaci a potřebují na přechodnou dobu ubytování, výchovnou, poradenskou péči a sociální služby.

- **Charita**

Organizace Římskokatolické církve s vlastní právní subjektivitou. Do činností charity spadají následující instituce:

- ✓ Domovinka

Zařízení určené starým, nemocným a zdravotně postiženým spoluobčanům. Jedná se o víceúčelové denní zařízení.

- ✓ Chráněná dílna Palonín

Projekt chráněné dílny zřídila Charita Zábřeh v roce 1999, aby tak reagovala na potřeby poměrně velké skupiny lidí v našem regionu. Touto skupinou jsou lidé se zdravotním a tělesným postižením, jejichž problémem je dlouhodobá evidence na Úřadu práce a nemožnost najít pracovní uplatnění na otevřeném trhu práce.

Cílem projektu je pomáhat řešit lidem se zdravotním či tělesným postižením složité životní situace, do kterých se dostali důsledkem ztráty zaměstnání.

✓ Centrum Oáza

Denní stacionář a terapeutické pracoviště pro klienty s psychickým onemocněním a mentálním postižením. Cílem práce je integrace této skupiny lidí do společnosti a pomoc jejich rodinám, které se o ně starají. Kapacita služby je stanovena na 12 osob.

6.4.4 Sport

- **Plavecký areál**

Od listopadu 2008 probíhá rozsáhlá rekonstrukce plaveckého areálu, která obsahuje převážně rekonstrukci a výstavbu krytého bazénu. Po odstranění původních částí budov včetně původních bazénů a jejich provozní technologie byla přistavěna nová hala, kde bude osazen nerezový kondiční bazén o rozměrech 15 x 25m. Okolní budovy prošly rozsáhlou změnou vnitřních dispozic. Nově tak byly vybudovány šatny pro návštěvníky s hygienickým zázemím, sauna i fitness centrum. Zásadní změnou je bezbariérový přístup, který v původním areálu chyběl. Na realizaci stavby byl Olomouckým krajem schválen příspěvek ve výši 6 mil. Kč v roce 2009 a 1 mil. Kč v roce 2010. Stavba rekonstrukce Plaveckého areálu je v současné době před dokončením. Na stavbě probíhají finální práce a úpravy tak, aby bylo možné areál na podzim zpřístupnit veřejnosti.

- **Sportovní stadion**

Moderně vybavené, multifunkční centrum pro sport a volný čas, které slouží nejen ke sportovním aktivitám, ale i provozování rekreačních aktivit v rámci cestovního ruchu. Hlavní atrakcí hřiště je „DRAK“ - sestava výtvarně ztvárněných prostorových prvku v celkové délce cca 30 m. Dominantou lezeckého hřiště je umělá lezecká stěna výšky 10 m ve tvaru brány.

- **Tenisové kurty a hala**

V areálu je k dispozici tenisová hala, tenisové dvorce, tělocvična a cvičná stěna pro horolezce.

- **FIT CLUB Relax**

Jde o kondiční centrum moderního životního stylu. Celý provoz je rozdělen na samotné cvičící plochy: fitness, cardiofitness, squash, tělocvična a šatny se

sociálním zázemím. V centrálně umístěném baru se podávají veškeré doplňky výživy, a to jak formou nápojů, koktejlů, tak i pevných forem, jako jsou např. výživné tyčinky.

- **Bowling**

Nabízí 2 dráhy, kulečnick, hrací a výherní automaty.

- **Kuželna**

V této kuželně hrají mistryně republiky. Jsou zde k dispozici 4 kuželkářské dráhy.

6.5 Trh práce

Nezaměstnanost v obci Zábřeh se v současné době pohybuje kolem 13, 5%. Pesimistické odhady mluví o zvýšení až na 15%, což by bylo nejvíce v historii obce. Velkou příčinu na tomto zvyšování má především uzavření výrobní společnosti TWIST, spol. s.r.o. Po uzavření této firmy zůstalo bez práce cca 250 zaměstnanců. V březnu letošního roku byl otevřen obchod Kaufland, který přijal cca 80 zaměstnanců.

Největší procento uchazečů o práci tvoří lidé s výučním listem. V obci Zábřeh je nedostatek vysokoškolsky vzdělaných lidí. Nejvíce lidí pracuje v průmyslu.

6.5.1 Úřad práce – dislokované pracoviště Zábřeh

Hlavními činnostmi pobočky jsou:

- ✓ poradenské a informační činnosti,
- ✓ evidence uchazečů a zájemců o zaměstnání a volných pracovních míst,
- ✓ zprostředkování zaměstnání a rekvalifikace,
- ✓ výplaty podpor v nezaměstnanosti,
- ✓ monitoring zaměstnavatelů v působnosti pobočky,
- ✓ příjem žádostí na SVČ, na nová pracovní místa, na veřejně prospěšné práce,
- ✓ příjem žádostí na odbornou praxi absolventů škol, žádostí k povolení zaměstnávání cizinců a
- ✓ příjem stížností a podnětů občanů.

6.5.2 Největší zaměstnavatelé v obci Zábřeh

Největším zaměstnavatelem v obci Zábřeh je firma **Slovácké strojírny a.s.** Celkový počet zaměstnanců ke konci roku 2009 byl 255 zaměstnanců. Tato firma má snahu spolupodílet se na vytváření podmínek pro rozvoj obce. Vedení se výrazně angažovalo v řadě aktivit směřujících ke zlepšení stávající situace v obci Zábřeh. Kromě podpory a účasti v samosprávných orgánech regionu podpořila společnost drobnými příspěvky ve výši 1,2 mil. Kč zejména výchovné a sociální ústavy, mládežnickou tělovýchovu a sport, kulturu. Míra těchto výdajů odpovídá současným možnostem společnosti.

Druhým největším zaměstnavatelem v obci Zábřeh je společnost **HDO, spol s.r.o.** Tato firma zaměstnává cca 240 zaměstnanců. Tato společnost v době ekonomické krize nedopustila propouštění zaměstnanců, ale zkrátila pracovní týden na pouhé 3 dny. Tento postup se zdál jako dobrá myšlenka a v současné době je firma opět v původním stavu se všemi zaměstnanci.

Třetí nejvýznamnější firmou pro obec Zábřeh, z hlediska zaměstnanosti, je firma **Talorm a.s.** Tato společnost zaměstnává až 170 zaměstnanců.

Mezi další významné zaměstnavatele obce Zábřeh patří:

- EKO servis Zábřeh, s.r.o. – 150 zaměstnanců
- SULKO, a.s. – 140 zaměstnanců
- M. K. R. PLUS, spol. s.r.o. – 135 zaměstnanců
- Městský Úřad – 124 zaměstnanců
- Master Bike, s.r.o. – 120 zaměstnanců
- PAS, a.s. – 110 zaměstnanců
- MBG, spol. s.r.o. – 85 zaměstnanců

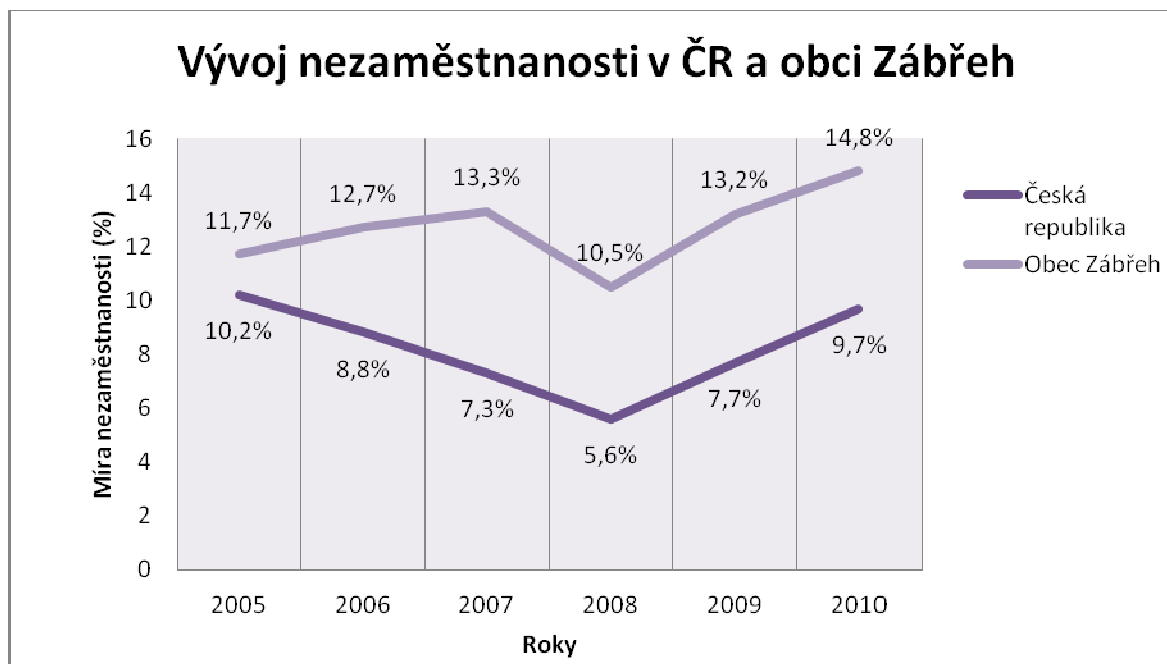
Další společnosti: Kaufland (80 zam.), Interna (65 zam.), České dráhy (50 zam.), Městská policie (14 zam.)

6.5.3 Vývoj nezaměstnanosti

V obci Zábřeh převládá zaměstnanost ve veřejné správě, školství, zdravotnictví a sociální sféře. Velkou roli hrají podnikatelské subjekty. Počet živnostníků se stále zvyšuje, ke konci roku 2008 jich bylo 6040. Přes 80% obyvatel obce Zábřeh do práce dojíždí.

Ke konci roku 2009 byla míra registrované nezaměstnanosti v obci Zábřeh 13,55%. Pesimistický odhad úřadu práce předpokládá růst míry nezaměstnanosti až přes hranici 15%.

Obrázek 3. Vývoj nezaměstnanosti v ČR a obci Zábřeh

Zdroj: ČSÚ k 31. 3. 2010

Z grafu je zjistitelné, že míra nezaměstnanosti v obci Zábřeh kolísá stejně jako míra nezaměstnanosti celé České republiky. Od roku 2008 dochází ke zvyšování míry nezaměstnanosti, což je způsobeno jak ekonomickou krizí, tak i tím, že v obci Zábřeh byla zrušena výroba společnosti TWIST, která zajišťovala zaměstnání cca pro 450 občanů.

Tabulka 6. Uchazeči o práci – věková struktura

Uchazeči o práci - věk					
	Uchazeči o práci	OZP	Mladiství	18 – 26 let	26 a více
Ženy	481	54	0	68	116
Muži	525	46	2	108	155
Celkem	1 006	100	2	176	271

Zdroj: ČSÚ k 31. 3. 2010

6.5.4 Vzdělanostní struktura

Vzdělání ovlivňuje schopnosti uplatnit se na trhu práce. V obci Zábřeh převládá kategorie vyučených se středním odborným vzděláním bez maturity, kterých je 42%. Kategorie obyvatel, kteří dosáhli jen základního vzdělání je 26%. Úplným středním vzděláním disponuje necelých 23% a téměř 9% obyvatel dosáhlo vysokoškolského vzdělání. V současné době tvoří nejproblematictější část obyvatel absolventi vysokých škol, kteří nenacházejí své uplatnění na trhu práce. Proto často dochází k migraci těchto obyvatel do větších měst, kde je větší šance uplatnění na kvalifikovaných místech.

Tabulka 7. Uchazeči o práci – vzdělanostní struktura

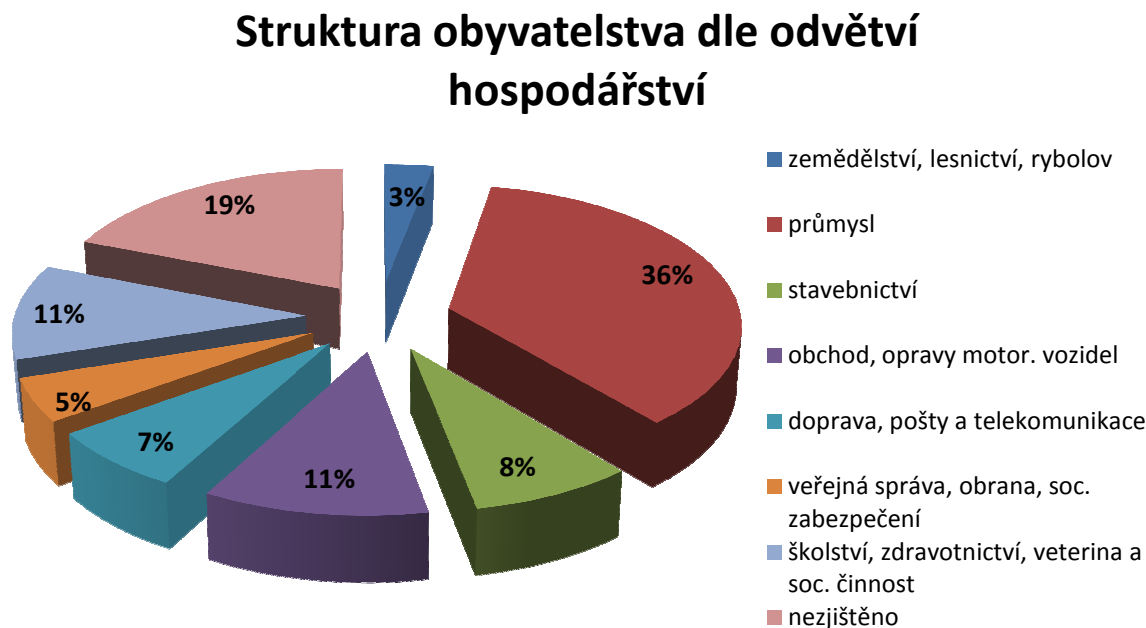
Uchazeči o práci - vzdělání				
	Vyučen	Vyučen s maturitou	Středoškolské vzdělání	Vysokoškolské vzdělání
Ženy	196	142	170	26
Muži	280	121	81	22
Celkem	476	263	89	48

Zdroj: ČSÚ k 31. 3. 2010

6.5.5 Ekonomicky aktivní obyvatelstvo podle odvětví hospodářství

Počet ekonomicky aktivního obyvatelstva se za posledních 10 let snížil téměř o 800 osob a jeho podíl na celkovém počtu obyvatel poklesl o 1,9%. Struktura zaměstnaného obyvatelstva v jednotlivých sektorech národního hospodářství se v průběhu let výrazně změnila. V primárním a sekundárním sektoru se podíl ekonomicky aktivního obyvatelstva snížil a naopak terciérní sektor expandoval. K těmto změnám došlo hlavně v důsledku privatizace a restrukturalizace hospodářství v 90. letech.

Obrázek 4. Struktura obyvatelstva dle odvětví hospodářství

Zdroj: ČSÚ k 31. 3. 2010

6.5.6 Dojíždka do zaměstnání a škol

Do práce dojíždí celkem 82 % procent obyvatel obce Zábřeh bez rozlišení, zda dojíždí denně či ve vícedenních intervalech. Z toho 39 procent lidí dojíždí v rámci obce, tzn. vykonávají zaměstnání mimo domov; 45 procent v rámci okresu, z čehož vyplývá, že více lidí vyjíždí za zaměstnáním či vzděláním mimo obec Zábřeh.

Mírně přes 2 procenta obyvatel obce vyjíždí za zaměstnáním a vzděláním v rámci kraje a přibližně 10% obyvatel dojíždí za prací mimo kraj. Významný podíl na této vyjíždce mají také studenti vysokých škol, kteří studují po celé republice.

Přitom denně mimo obec za prací dojíždí téměř 7 000, což znamená 39 procent ze všech ekonomicky aktivních obyvatel.

6.5.7 Srovnání nezaměstnanosti obce Zábřeh, okresu Šumperk, Olomouckého kraje a ČR

Srovnání míry nezaměstnanosti ukazuje, že v obci Zábřeh byla na konci roku 2009 nejvyšší nezaměstnanost ve srovnání se všemi ostatními celky. Míra nezaměstnanosti obce Zábřeh byla zhruba o 2 procenta vyšší než v okrese Šumperk.

Ve srovnání s mírou nezaměstnanosti v Olomouckém kraji již převyšuje míra nezaměstnanosti obce téměř o 4 procent. Od celorepublikových čísel se však míra nezaměstnanosti obce liší již velmi výrazně, a to o cca 6 procent.

Tabulka 8. Srovnání míry nezaměstnanosti – obec, okres, kraj, ČR

Oblast	Míra nezaměstnanosti
Obec Zábřeh	13,55%
Okres Šumperk	11,6%
Olomoucký kraj	10,4%
Česká republika	7,4%

Zdroj: ČSÚ k 31. 12. 2009

Míra nezaměstnanosti v porovnání s ostatními obcemi odhaluje některé závažné problémy. Relativní údaje upozorňují na nepříznivé skutečnosti. Jedná se například o:

- vysoký počet evidovaných nezaměstnaných mladých uchazečů,
- vysoký počet dlouhodobě (nad 12 měsíců) evidovaných uchazečů,
- nesoulad mezi strukturou uchazečů a strukturou nahlášených volných pracovních míst (podle požadavků na vzdělání, dovednosti a znalosti),
- u pracovních míst s nízkou kvalifikací (či bez kvalifikace) není rovnovážný stav mezi mzdou a pracovními podmínkami, a proto se uchazečům nevyplatí (s ohledem k výši nabízené mzdy a výši sociálních dávek) pracovat,
- značná část uchazečů neunesla stav, kdy chtějí pracovat, ale jsou potencionálními zaměstnavateli odmítání (především problém pro specifické skupiny obyvatelstva - v předdůchodovém věku, ženy po mateřské, příslušníci romské menšiny); po delší době evidence se dané situaci přizpůsobí a o zaměstnání již v podstatě vlastně neusilují,

- vznik vrstvy obyvatel, kde z rodiny nikdo nepracuje – děti přejímají životní postoje od svých rodičů,
- nepříznivou věkovou skladbu obyvatel mikroregionu, která již ve střednědobém horizontu bude ovlivňovat strukturu nabídky místních zdrojů pracovních sil.

6.6 Životní prostředí

Největším tématem v oblasti životního prostředí je určitě výstavba spalovny Wanemi. Už v roce 2006 proběhlo sepsání smlouvy o budoucím prodeji pozemků. Tyto pozemky byly společností prodány v letošním roce a v současné době výstavbě téměř nic nebrání. Odpůrci však stále věří, že k výstavbě spalovny a papírny nedojde a usilují o referendum. Získali už téměř pět tisíc podpisů a se svým protestem a žádostí se obrátili na Ústavní soud.

6.6.1 Ovzduší

Znečišťování ovzduší je v obci způsobeno místními zdroji, mobilními zdroji a dálkovými přenosy imisí i ze zdrojů mimo region překračování stanovených imisních limitů dochází ojediněle. Výhledově lze předpokládat jen pozvolné snižování znečišťování nekvalitních fosilních paliv, přechodem na spalování plynu, dřevní hmoty a zaváděním el. vytápění. Mobilní zdroje znečištění lze omezit regulací dopravy. K dalšímu zlepšení je možno přispět přechodem na ekologické vytápění domácností.

6.6.2 Projekt Biomasa

Původním záměrem projektu bylo rozšíření ekologického způsobu vytápění objektů biomasou. Důvodem pro využití biomasy nebyl pouze šetrný přístup k životnímu prostředí, ale také možnost získávání biomasy přímo na území obce, tedy zajištění levného zdroje.

Důležitým aspektem tohoto projektu byla také skutečnost, že dojde k uzavření finančních toků mezi výrobcem.

Současný stav projektu spočívá ve zpracovávání územní energetické koncepce, která bude východiskem pro nasměrování jednotlivých projektů, využívajících konkrétní alternativní zdroj energie.

Projekt se bude týkat nejen obce Zábřeh, ale i obce Chromeč, Štítý, Jedlí, Vyšehoří a Svěbohov.

6.6.3 Odpady

Na území obce nepůsobí extrémně velcí znečišťovatelé ovzduší ani producenti nebezpečných odpadů.

Svoz komunálního odpadu zajišťuje EKO – servis s.r.o. Po celé obci jsou rozmístěny nádoby na separovaný odpad, který je odvážen na dotřídňovací linku firmy Separex.

Nosným programem společnosti je poskytování služeb v odpadovém hospodářství, z nichž v poslední době je nejdůležitější provozování systému sběru, obsluhy nádob na separovaný sběr a svozu tříděného odpadu z domácností včetně dotřídění těchto odpadních surovin. K třídění odpadů také od září tohoto roku slouží výkonnější linka, přičemž středisko Separex v loňském roce zpracovalo 470 tun tříděného odpadu. Do budoucna se předpokládá zvětšení efektivity třídění odpadů a návratnost investice.

Každoročně je provedeno šetření třídění separovaných složek (plasty, sklo, papír a nápojové kartony) komunálního odpadu. Obec Zábřeh se umísťuje kolem 8. místa (z celkového počtu 12 obcí).

6.6.4 Spalovna Wanemi

Od roku 2006, kdy oznámila firma Wanemi záměr postavit u Zábřeha na Moravě papírnu a spalovnu, se zdálo, že projektu odzvonilo. Nejprve se jako problém ukázaly pozemky, později protesty ochránců životního prostředí, nakonec se do celého sporu vložily právní kanceláře a zastupitelé i radní města. Poslední zprávy však hovoří o tom, že projekt papírny přece jen bude realizován.

Po dohodě o odkupu pozemků s městem Zábřeh a získání souhlasného stanoviska MŽP České republiky EIA připravuje Stavební úřad v Zábřehu vydání územního rozhodnutí, které posune projekt do dalších, nyní již předrealizačních, fází.

Přitom ještě před rokem vše vypadalo tak, že záměr postavit papírnu ztroskotá. Proti stavbě se totiž začali ozývat obyvatelé okolních obcí, kterým se nelíbilo, že bude podle nich znečištěno ovzduší jejich obydlí. Až druhé čtvrtletí roku 2009 přineslo tolik očekávanou smlouvu o uzavření budoucí kupní smlouvy o prodeji pozemků s městem Zábřeh. 15. dubna letošního roku zastupitelé odhlasovali další prodej pozemků v průmyslové zóně Leštinská. Zájem o asi 9,5 hektaru pozemků projevila jako jediná společnost Wanemi CZ. Zastupitelé nakonec dvanácti hlasy prodej pozemků společnosti Wanemi CZ schválili, včetně smlouvy o smlouvě budoucí.

6.7 Technická infrastruktura

Velkým nedostatkem v obci Zábřeh je nedostatečná městská hromadná doprava. Jsou zde pouze 3 linky, což je opravdu velmi nedostačující. Poslední spojení jezdí kolem 17. hodiny, což je také velmi rozporuplné. Naopak velký pokrok zaznamenala železniční doprava a to především elektrifikace tratě Olomouc – Šumperk. Je velkou výhodou cestovat na této trase bez přestupu ve stanici Zábřeh na Moravě, jak to bylo doposud.

6.7.1 Dopravní infrastruktura

Silniční doprava

Území obce je napojeno na hlavní síť prostřednictvím silnice I. třídy I/44 Mohelnice – Šumperk – Jeseník – Mikulovice. Dále silnice pokračuje směrem na Klodzko a Wrocław.

V květnu 2009 byl dokončen kruhový objezd na nejvytíženějším místě obce Zábřeh. Jedná se o křížení silnice I. třídy I/44 a silnice II. třídy II/315.

Místní komunikace a silnice tvoří základní komunikační kostru obce a v rámci jejich modernizace je připraveno několik projektů. Hlavním projektem, který by měl usnadnit dopravní situaci, je výstavba kruhového objezdu u budovy Státní správy sociálního zabezpečení. Celý tento projekt je v současné době ve fázi příprav.

Nejvýznamnější tahy procházející územím obcí jsou:

- ✓ I/44 Mohelnice – Zábřeh – Šumperk – Jeseník – Mikulovice
- ✓ II/315 Úsov – Zábřeh – Lanškroun
- ✓ II/369 Zábřeh – Vyšehoří
- ✓ II/370 Zábřeh – Hrabošim

MHD – Městská hromadná doprava

Městskou hromadnou dopravu zajišťuje společnost Veolia Transport Morava a.s., provozující celkem 3 linky, což je velice nedostačující. Příměstská hromadná doprava je zajišťována prostřednictvím 15 linek.

Železniční doprava

Zábřeh je důležitým železničním uzlem na regionální i státní úrovni. Je přestupní stanicí na železničním koridoru: Praha - Olomouc - Bohumín, s návazností ve směru Šumperk a ve směru Jeseník a dále Polsko. Železniční stanice Zábřeh na Moravě je součástí přípojně větve II. tranzitního koridoru, který propojuje I. a II. železniční koridor. V rámci modernizace přípojně větve II. tranzitního koridoru proběhla mezi lety 2005 – 2009 modernizace traťového úseku Červenka – Zábřeh na Moravě a v letech 2004 – 2008 optimalizace traťového úseku Zábřeh na Moravě – Krasíkov. Tyto modernizované úseky umožňují na přípojně větvi koridoru navýšení kapacity trati a zvýšení traťové rychlosti až na 160 km/h.

V úseku (Olomouc) - Zábřeh na Moravě – Šumperk proběhla v loňském roce elektrifikace stejnosměrné soustavy. Modernizací tohoto úseku došlo ke zkrácení jízdní doby mezi zmiňovanými stanicemi.

Letecká doprava

Letecká doprava zde nemá rozhodující význam. Mimo území obce Zábřeh je nejbližší veřejné sportovní letiště v Šumperku, na kterém mohou přistávat jen střední letadla. Nejbližší mezinárodní letiště je v Ostravě – Mošnově.

6.7.2 Vodohospodářství

Na území Zábřeha je provozní společností v oblasti vodohospodářství firma Šumperská provozní vodohospodářská společnost, a.s., která na základě dlouhodobých smluv spravuje a provozuje vodohospodářský majetek sdružující 6 měst a 24 obcí.

Vlastníkem vodovodu i splaškové a jednotné kanalizace, která je svedena na nově vybudovanou ČOV Zábřeh, je VHZ Šumperk, a.s. Provozovatel vodovodu a kanalizace zakončené na ČOV je ŠPVS, a.s., Šumperk.

Ve městě je problémem kanalizace. Situaci vodního hospodářství komplikují opakující se povodně. Obec Zábřeh si bude brát stamilionový úvěr na rekonstrukci kanalizace, kterou chystají Vodohospodářská zařízení Šumperk (VHZ). Investici za 1,6 miliardy korun v pěti obcích okresu Šumperk uhradí z téměř tří čtvrtin Evropská unie. Bez Zábřehu by celý projekt padl, protože žádost o dotaci se týkala celé akce, vytrhnout z ní část není možné. Zábřeh platí jen 12,5 procenta nákladů, které v případě Zábřehu činí 630 milionů. Podíl

obce je 75 milionů, ale dalších 25 milionů bude stát oprava rozkopaných komunikací. Stavba potrvá dva roky a začít by měla pravděpodobně už koncem letošního roku.

Tabulka 9. Vývoj parametrů průtoků a znečištění ČOV

Název studie	Rok	Počet obyvatel	Q24 (m3/ den)	BSK5 (kg/ den)	EO	Předpokládané znečištění (mg BSK5/l)	Průměrný průtok (l/ s)
„odvedení potoků“	2015	19 000	11 232	2 800	-	249	130
„rozšíření ČOV“	2020	17 450	11 301	3 042	50 857	260	130,8
	2025	19 517	12 138	3 315	55 254	273	140,5
	2030	20 550	12 556	3 452	57 532	275	145,3

Zdroj: Šumperská provozní vodohospodářská společnost, a.s.

6.7.3 Energetika

Zásobování elektrickou energií je na území města bez větších problémů, včetně příslušné rezervy ve výkonu. Distribuční soustava rozvádí potřebou elektrickou energii do všech míst města. V současné době je však velmi obtížné požadovat od odběratelů jakékoli prognózy hodnot vzhledem ke skutečnosti neujasněných výrobních záměrů a rozvoji.

Město Zábřeh je zásobováno elektrickou energií z rozvodny 110/22 kV Ráječek, která je umístěna asi 3 km od středu města. Rozvodna Ráječek je osázena transformátory 2 x 25 MVA a 1x 40 MVA je napojena dvěma paralelními vedeními 110 kV č. 591, 592, 593 a 594 z rozvodny 400/110 kV Krasíkov.

Tabulka 10. Předpoklady rozvoje dle SME – Zábřeh

Rok	Plošná hodnota (MW)	Velikost transformoven (A)
2015	17,9	467
2020	24,1	628
2025	32,5	843

Zdroj: Severomoravská energetika - Zábřeh

V letošním roce byla firmou ČEZ Distribuce, a.s. zahájena rozsáhlá rekonstrukce vedení nízkého napětí a veřejného osvětlení. Výkopovými pracemi bylo zasaženo téměř celé centrum obce Zábřeh. Součástí akce byla i výměna starých kabelů za nové, v některých částech pak došlo k nahrazení dosavadního venkovního vedení za kabelové. Optický kabel má v budoucnu propojit úřady a důležité instituce v obci a umožnit rychlejší přenos dat. Tuto síť lze také využít pro vysokorychlostní internet nebo přenos údajů z bezpečnostního kamerového systému.

Plynovodní síť v Zábřeze je v současnosti kapacitně vyhovující a nic nebrání k rychlejší plynofikaci zejména malých domovních kotelen a to hlavně ve středu města a jeho okolí.

6.8 Cestovní ruch

Obec Zábřeh se vyznačuje potenciálem v oblasti městské a poznávací turistiky, vytváří vhodné podmínky pro rozvoj venkovské turistiky a aktivní dovolené. Ke koordinaci aktivit, které podporují cestovní ruch, je třeba přistoupit na různorodost a na zaměření na různé cílové skupiny návštěvníků a turistů. Za nedostatek je považována absence tradičního jídla nebo tradičního výrobku, který by byl pro obce specifický.

Kapacita ubytovacích zařízení v obci Zábřeh je dostatečná. Především tříhvězdičkový hotel Amco nabízí krásné ubytování s veškerým příslušenstvím.

Významnou roli hraje i Koliba Božeňov, která se stala pro občany obce i okolí velmi oblíbená a vyhledávaná.

6.8.1 Kultura a kulturní památky

Současnou podobu obce určila jeho přestavba z konce 18. století, kdy jeho podstatnou část zničil rozsáhlý požár. Přesto si tady milovníci historie přijdou na své. Velkou část památek najdete přímo v centru – na hlavním Masarykově náměstí. Jeho dominantou je budova

bývalé radnice – původně měšťanského domu, který v roce 1455 prodal městu Jiří Tunkl. Z domku byla zřízena radnice a tomuto účelu sloužila až do roku 1991.

Zámek patří mezi nejstarší památky, který najdeme na Masarykově náměstí. Původně šlo o tvrz postavenou na ostrohu přístupném jen ze strany od obce. Z této doby se

dochovala pískovcová deska s erbem rodu Tunklů umístěná v zámeckém průjezdu. Zbytky hradeb, které je možné vidět za zámek, dokládají středověký systém obrany obce.

Na náměstí vás jistě na první pohled zaujme pozdně **barokní kašna** z roku 1829 nesoucí již prvky nastupujícího klasicismu. Mušle, na které sedí ženská figura s nádobou, z níž lije vodu, je vytesána z jednoho kusu maletínského pískovce. Druhá kašna je umístěna za zámekem.

Další dominantou je **mariánský morový sloup**, který stojí nedaleko. Je uzavřen ve čtvercové zahrádce, v jejíchž rozích stojí na pilířcích čtyři patroni – sv. Jan Nepomucký, sv. Florián, sv. Šebestián a sv. Roch. Na vrcholu samotného sloupu je umístěna

socha Panny Marie na půlměsíci. Sloup vznikl v roce 1713 jako poděkování za to, že město bylo uchráněno od moru.

Jednou z nejvýznamnějších památek, rovněž na Masarykově náměstí, je **farní kostel svatého Bartoloměje**, který zde stál už při založení města ve 13. století. V roce 1752 musel být ale pro havarijní stav zbourán a znovu vystavěn, tentokrát v barokním slohu.

Za zmínku bezpochyby stojí i horní kostel sv. Barbory z roku 1772 v Zahradní ulici. Dějiny této stavby jsou však mnohem starší a sahají až do 15. století. O jeho současnou podobu se zasloužil farář Antonín Cyril Ambrož.

Skutečnou raritou je starobylý dům Pod Podloubím. Je totiž mimo jiné rodným domem slavné zábřežské rodačky, Magdaleny Vizovské, první manželky Jana Amose Komenského. Dům v Žižkově ulici patří k nejstarobylejším v Zábřeze. V současné době je sídlem muzea.

Kulturní zařízení

- **Infokanál Zábřežsko**

Dne 8. září 2006 zahájil nový televizní infokanál Zábřežsko své vysílání, který obyvatelům Mikroregionu pravidelně přináší novinky nejen z obce Zábřeh, ale i z celého Mikroregionu. Vysílání Infokanálu Zábřeh lze sledovat v kabelové síti televize Aqua s týdenní aktualizací v rozsahu 20 – 40 minut anebo prostřednictvím internetu na stránkách www.zabreh.cz nebo <http://tv.zabreh.cz/>.

- **Dům dětí a mládeže**

Dům dětí a mládeže Zábřeh nabízí výchovně vzdělávací a rekreační činnost pro děti předškolního a školního věku, mládež, jejich rodiče a další dospělé zájemce, kteří chtějí smysluplně využít svůj volný čas.

Uskutečňuje pravidelnou i příležitostnou zájmovou činnost, prázdninové a víkendové aktivity, organizuje různé soutěže a přehlídky. Ve svých i pronajatých prostorách poskytuje místo pro práci mnoha zájmových kroužků, které zajišťují jak stálí kvalifikovaní pracovníci DDM, tak celá řada externích zaměstnanců. Zájemci si mohou vybrat z téměř 70 zájmových kroužků, v nichž mohou realizovat svoje koníčky např. sportovní, výtvarné, rukodělné, vzdělávací, jazykové, taneční a hudební.

Sponzory domu dětí a mládeže jsou firma IMPOL, s.r.o. – výroba nábytku, Papírnictví U Kylarů v Zábřehu a obchodní řetězec BILLA, s.r.o.

- **Kino RETRO**

Kino Retro se nachází v zrekonstruovaném domě na Farní ulici poblíž Masarykova náměstí. Kapacita sálu činí 150 míst k sezení. Poslední řada je vybavena dvousedadly. Kino je osazeno aparaturou Dolby Digital. V budově se nachází i kavárna, která slouží i k prodeji vstupenek. Vstupenky lze také zakoupit přes internet nebo v kulturním domě.

- **Informační centrum**

Informační centrum nabízí informace z oblasti turistiky, ubytování a stravovacích možnostech, prodej map, turistických známek a dalších propagačních materiálů, vyhledává dopravní spoje vlaků a autobusů po celé ČR, poskytuje informace o veškerých kulturních a sportovních akcích v rámci regionu, Nejen návštěvníci, ale

i obyvatelé města mají k dispozici informace o historii, památkách a významných osobnostech ve městě a také informace o firmách, institucích a úřadech.

Infocentrum nabízí služby týkající se:

- ✓ turistických informací,
- ✓ informací o ubytovacích a stravovacích možnostech,
- ✓ prodej map, pohlednic, turistických známek a dalších materiálů,
- ✓ vyhledávání dopravních spojů vlaků i autobusů po celé ČR,
- ✓ předprodej a rezervace vstupenek na různé akce,
- ✓ informace o kulturních, společenských, sportovních akcích v regionu,
- ✓ informace o historii, památkách a významných osobnostech města,
- ✓ informace o firmách, institucích a úřadech a
- ✓ umožňuje veřejný přístup na internet.

• **Knihovna**

V roce 2000 získala knihovna grant z Ministerstva kultury, ze kterého za přispění zřizovatele pořizuje první počítač s knihovnickým programem a další, určený na bezdrátové napojení na internet. Po přestěhování knihovny do budovy na Nám. Osvobození dochází k rozšíření nabídky služeb.

• **Katolický dům**

Pod působnost KVDC Zábřeh spadají dvě občanská sdružení. Jsou to: Zábřežský divadelní spolek a Loutkařský soubor Klubíčko.

Zábřežský divadelní spolek

Tradice ochotnického divadelního souboru sahá již více než 100 let zpátky. V současném složení pracuje od r. 1997 pod vedením principála pana Václava Švorčíka a umělecké vedoucí a současně i režisérky paní Lídy Lepšíkové. Soubor se zúčastnil mnoha přehlídek a festivalů, proto se má opravdu čím chlubit. Nádherné kostýmy získali jednak díky rodačce ze Zábřeha, která pracovala na Barandově jako kostymérka a zásobovala ochotníky třeba i vyřazenými kostýmy, ale pomáhají si i sami z vlastních šatníků.

Loutkařský soubor Klubíčko

Pracuje jako samostatná hospodářská jednotka – ovšem pod ochrannými křídly KLUBu. Předsedkyní této nové organizace je zvolena paní Hana Bednářová – a souborů nastávají krom dosavadních starostí o repertoár, zajišťování členů či opatrování nových loutek a kulis také starosti se zajišťováním představení, sháněním finančních prostředků, propagací práce souboru a organizační starosti vůbec.

6.8.2 Významné osobnosti

Nejslavnější z nich je bezpochyby **Jan Eskymo Welzl** (1868–1948), polární lovec, cestovatel, dobrodruh a zlatokop. Jako námořník proplul všemi oceány, pěšky cestoval přes Sibiř až na Novosibiřské ostrovy, kde se stal náčelníkem Eskymáků. Podle jeho neuvěřitelných historek vyšla celá řada knih, které mu zajistily nesmrtelnost. Do Zábřeha se naposledy vrátil v roce 1928, pak znovu odjel a zemřel ve svých 80 letech na Aljašce. Pochován je v Dawsonu na zlatokopectém hřbitově.

Svou první lásku našel v Zábřeze mimo jiné Jan Amos Komenský. Krásná a vzdělaná **Magdalena Vizovská** se narodila v nejstarobylejším domě ve městě – Pod Podloubím. Manželkou učitele národů se stala v roce 1618.

Zakladatelem velmi vlivného rodu textilních podnikatelů se stal další významný občan Zábřeha, **Wilhelm Brass** (1819–1897). V roce 1856 založil firmu na předení a barvení bavlny a po celé monarchii se proslavil vynálezem turecké červeně. Jeho syn **Hermann Brass** (1855–1938) se vedle práce v továrně věnoval zejména prosazování německých zájmů. Stál u vzniku významných německých spolků, několika německých škol a evangelického kostela.

Ze Zábřeha pocházel i přední severomoravský buditel, vynikající pedagog, historik a geograf **František Kahlik** (1854–1908). Založil první českou střední školu na severozápadní Moravě. Nové mateřské gymnázium v Zábřeze, které vybudoval doslova od základů, také léta řídil. Mimořádné kulturní prostředí zábřežského gymnázia mělo nepochybně vliv i na umělecký růst Kahlikova syna, pozdějšího hudebního skladatele **Václava Kálíka** (1891–1951). Se zábřežským gymnáziem je spjat také historik Moravy **Rudolf Dvořák** (1861–1919). Jeho hrob najdete na místním hřbitově, stejně jako hrob prvního ředitele gymnázia Kahlika.

Osobností nadregionálního významu je bezpochyby politik a ekonom **Josef Macek** (1887–1972). Působil jako řádný profesor na Vysoké škole obchodní v Praze a po své emigraci do USA také na univerzitě v Pittsburghu.

Svou pamětní desku v podloubí zábřežského muzea má zasloužilý hrdina dvou světových válek, generálmajor in memoriam **Karel Lukas** (1897–1949). Byl také velkým znalcem a milovníkem umění a muzeu věnoval svou rozsáhlou sbírku grafik Václava Hollara.

Zábřežskou rodačkou byla výtvarnice **Lída Novotná** (1922–1986) známá především návrhy kostýmů pro televizní inscenace.

6.8.3 Turistická infrastruktura

Základním předpokladem pro rozvoj cestovního ruchu je poskytování ubytovacích služeb. Celková nabídka ubytovacích zařízení v Zábřeze je velmi dobrá a kvalitní. Stravovací služby jsou zastoupené množstvím stylových restaurací a vináren a jsou poskytovány na střední úrovni.

Ubytovací služby v obci poskytují:

- **Hotel AMCO**

Moderní hotel Amco*** postavený v secesním slohu se nachází v historickém centru města Zábřehu. Je součástí náměstí, které pod ním leží, jako na dlani. Z oken lze vidět i panorama pohoří Jeseníku s nejvyšší horou Praděd. V přízemí hotelu je restaurace s kapacitou asi 35 míst a malý salonek využívaný k soukromým a obchodním schůzkám. V prvním patře je další salonek s kapacitou asi 20 míst, který je hojně využíván pro soukromé oslavy, menší svatby a různá významná jubilea. Dále jej lze také využít jako školící místnost. Výhodou salonku v letních měsících je přímý vstup na hotelovou terasu. A v zimních měsících je kouzlem romantiky praskot dřeva v krbu. Restaurace i salonky mají svoji vlastní klimatizaci.

- **Motel U KOVÁŘE**

Motel s kapacitou 70 lůžek je umístěn na okraji Zábřehu a je vhodný nejen pro ubytování, ale i podnikové večírky, rauty, školení svatby a rodinné oslavy. Možnost pořádání akcí do 150 osob. Venkovní posezení, velké parkoviště, dětský koutek.

- **Penzion SANTORINI**

Vyhlášená řecká restaurace působící v Zábřehu od roku 2002. Doménou je tradiční řecká kuchyně, která si u nás získává čím dál větší oblibu. Kapacita restaurace je 44 míst, v letním období terasa s 20 místy. Je možno si zde objednat svatební hostinu na řecký způsob.

Ubytovny a kempy

- **Koliba Bozěňov – kemp**

- chatová oblast s přehradou uprostřed luk a zalesněných svahů,
- 60 míst pro stany, karavany, centrální ohniště,
- stravování: kiosek s rychlým občerstvením (minutková jídla, pivo, nápoje, nanuky),
- k dispozici: sociální zázemí - toalety, sprchy, pitná voda,
- sportovní vyžití: koupání v přehradní nádrži, tenisové kurty, nohejbal, plážový volejbal, cyklo a pěší turistika.

- **Ubytovna JAMAJKA**

Ubytování je určeno pro 100 osob. O tuto ubytovnu je velký zájem, proto se zde ubytování musí včas zarezervovat. V nabídce je ubytování v 1, 2, 3, 4 lůžkových pokojích o celkové kapacitě 80-100 lidí. Ubytování vhodné pro pracovníky, sportovní, turistické, ale i firemní akce.

6.9 Hospodářství

Hospodářská struktura je ovlivněna přírodními podmínkami, historickým vývojem, strukturou osídlení a geografickou polohou. Obec Zábřeh se musela v období po roce 1989 vyrovnat s vysokým nárůstem nezaměstnanosti – některé výrobní podniky ukončily svoji činnost nebo přemístily své aktivity do jiných oblastí, popřípadě se potýkají s ekonomickými problémy.

6.9.1 Podnikatelské prostředí

S rozvojem soukromého podnikání vzniklo několik malých a středních firem. Současně vznikla i nová pracovní místa ve službách, která však nepokryla výpadek výrobních

podniků. Navíc struktura nezaměstnanosti nevyhovuje požadavkům potencionálních zaměstnavatelů.

Nejvíce podnikatelských činností je registrováno v oblasti služeb, kde má výrazné zastoupení obecné označení obchod, prodej a dále opravy motorových vozidel.

Významné zastoupení má mezi podnikatelskými subjekty také oblast stavebnictví a průmyslu a nezanedbatelnou část podnikatelských činností zastupuje v obci Zábřeh také zemědělství a lesnictví.

6.9.2 Firma Slovácké strojírny, a.s.

Základní údaje

Firma: Slovácké strojírny, akciová společnost; provozovna Zábřeh

Ulice: Na Nové 1697/25

Místo: Zábřeh

Okres: Šumperk

Právní forma: akciová společnost

Počet zaměstnanců: 255

Vývoj

Výrazným impulsem pro rozvoj obce Zábřeh byl rok 2006, kdy došlo nejprve ke 100% ovládnutí akcií společnosti NH Zábřeh, a.s., firmou Slovácké strojírny, a.s., s následnou fúzí v listopadu 2006. Výrazně se tímto krokem rozšířily výrobní kapacity společnosti a její výrobně-technologické možnosti.

Slovácké strojírny, a.s. jsou jednou z nejvýznamnějších průmyslových společností s více než padesátiletou tradicí vyspělé strojírenské výroby.

V současné době jsou Slovácké strojírny a.s. moderní technologickou firmou nabízející svým obchodním partnerům rozsáhlé technologické možnosti výroby spolu s kvalifikovanými pracovníky všech strojírenských profesí.

Společnost se vypořádala s ekonomickou krizí ukončením pracovních poměrů na dobu určitou a byli odejiti i brigádníci. Došlo i na propouštění kmenových zaměstnanců, jednalo se zhruba o 2% především v oblasti administrativy.

Předmět podnikání

- zámečnictví,
- kovářství,
- výroba plastových výrobků a pryžových výrobků - plastové zboží pro domácnost a obdobné užití,
- zpracování dat, služby databank, správa sítí,
- výroba strojů a zařízení pro určitá hospodářská odvětví,
- výroba kovových konstrukcí, kotlů, těles a kontejnerů,
- výroba výrobků zpracovatelského průmyslu,
- povrchové úpravy a svařování kovů,
- montáž, opravy a rekonstrukce vyhrazených tlakových zařízení,
- nakládání s odpady (vyjma nebezpečných),
- poskytování technických služeb - výroba tepla a rozvod plynu,
- montáž, opravy, revize a zkoušky vyhrazených zdvihacích zařízení,
- činnost účetních poradců, vedení účetnictví,
- technická činnost v dopravě - provozování parkovišť,
- testování, měření, analýzy a kontroly,
- výzkum a vývoj v oblasti přírodních a technických věd nebo společenských věd.

6.9.3 HDO, spol. s r.o.Základní údaje

Název: HDO, spol s. r. o.

Ulice: Na Křtaltě 41

Místo: Zábřeh

Okres: Šumperk

Právní forma: Společnost s ručením omezeným

Počet zaměstnanců: 240

Společníci:

- ✓ HDO Druckguss und Oberglachentechnik GmbH
- ✓ HDO Druckguss und Oberglachentechnik GmbH Paderborn

Vývoj

Výrobní úkoly v období roku 2009 zajišťovalo zhruba 240 pracovníků, z toho 73 žen v následujícím rozdělení:

- ✓ 6 technicko-hospodářských pracovníků,
- ✓ pracovníci údržby a manipulace,
- ✓ 35 pracovníků kontroly jakosti,
- ✓ 20 pracovníků pracujících na poloautomatických strojích, lince a robotech,
- ✓ 143 pracovníků na ručních pracovištích.

Výkony v roce 2009 představují objem 134 mil. Kč, z toho 110 mil. Kč kooperace s mateřskou společností v SRN.

Společnost nemusela přistoupit k radikálnímu propouštění, jaké zde bylo v roce 2006. Tehdy musela firma propustit téměř 200 zaměstnanců z důvodu zvyšující se konkurence, která zajišťuje levné výrobky, především z Číny. Ekonomickou krizi tato firma překonala zkrácením pracovního týdne na 3 dny. Tento stav trval cca 4 měsíce.

Předmět podnikání

Hlavní výrobní činností a předmětem podnikání je kovoobráběčství. Provádí se broušení, leštění, vrtání a závitování odlitků pro mateřskou firmu HDO Paderborn. Mateřská firma je výrobcem zinkových výlisků s dekorativní povrchovou úpravou s tradicí 40 let. Její postavení na evropském trhu je pevné, odbyt se pravidelně meziročně zvyšuje a průběžně dochází k inovacím i k rozšiřování stávajících aplikací zinkových výlisků.

6.9.4 Talorm, a.s.

Základní údaje

Název: Talorm, a.s.

Ulice: Masarykovo náměstí 511/6a

Místo: Zábřeh

Okres: Šumperk

Právní forma: Společnost s ručením omezeným

Počet zaměstnanců: 170

Vývoj

Společnost byla založena v roce 1991. Talorm a.s. je mimo jiné, vlastníkem bytových a nebytových prostor ve městě Zábřeh, které jsou pronajímány jak občanům, tak podnikatelským subjektům za dohodnuté a smluvní nájemné.

Firma je třetí největší zaměstnavatel obce Zábřeh. Ekonomická krize se na této firmě téměř nepodepsala. Propouštění zaměstnanců neproběhlo, i když původně mělo dojít ke snížení stavů přibližně o 3%.

Předmět podnikání:

Výroba a dodávka tepla a teplé vody

Talorm a.s. je držitelem licence č. 310101210 pro skupinu 31-výroba tepelné energie a dále licence č. 320101212 pro skupinu 32-rozvod tepelné energie. Je vlastníkem tepelných zdrojů, předávacích stanic a rozvodů tepla v obci Zábřeh. Výroba a dodávka tepla a teplé vody je realizována na základě smluvních vztahů mezi dodavatelem a odběrateli. Cena tepelné energie je cenou regulovanou na základě cenového výměru cenového Energetického regulačního úřadu a každoročně kontrolována Státní energetickou inspekcí.

Léčebná solná jeskyně a wellness studio

Talorm a.s. vlastní a provozuje léčebnou Solnou jeskyni a Wellness studio. Solná jeskyně je tvořena výhradně ze soli z Mrtvého moře (původ Jordánsko), kde je možné za doprovodu relaxační hudby v šeru, tichu a klidu načerpat zdraví, sílu a energii. Rovněž je možné navštívit vedle Solné jeskyně i Wellness studio, kde jsou v provozu Vacuwell a vibrosauna.

Služby v dopravě

Talorm a.s. vlastní nákladní a malá užitková vozidla, která využívá pro vlastní potřebu a na základě licence o provozování autodopravy rovněž zajišťuje přepravu materiálu pro cizí potřeby.

Správa a údržba nemovitostí - realitní činnost

Talorm a.s. provádí opravy a udržování bytového a nebytového fondu, který je v jeho majetku vlastní údržbou a rovněž provádí drobné opravy vody, topení a elektro pro cizí potřeby. Rovněž zajišťujeme a provádíme realitní činnost jak pro vlastní, tak pro cizí subjekty.

Činnost technických poradců v oblasti energetiky

Talorm a.s. zajišťuje a provádí činnost technických poradců v rámci programu státních podpor při snižování paliv a energie – Energetický audit na základě uděleného osvědčení č. 0182-7/99.

Montáž a opravy vyhrazených elektrických zařízení

Talorm a.s. provádí na základě osvědčení revize elektrických zařízení.

Činnost účetních poradců, vedení účetnictví a daňové evidence

Talorm a.s. nabízí a vede účetnictví a daňovou evidenci jak pro vlastní, tak pro podnikatelské subjekty, bytová družstva a společenství vlastníků.

6.9.5 SULKO, a.s.

Základní údaje

Název: SULKO, a.s.

Ulice: Československé armády 861/28

Místo: Zábřeh

Okres: Šumperk

Právní forma: Akciová společnost

Počet zaměstnanců: 140

Vývoj

Již od roku 1993 se společnost SULKO - specialista na plastová okna zabývá výrobou plastových a hliníkových oken a dveří. Společnost SULKO je ryze česká společnost, která pro statisíce klientů v České republice i ve střední Evropě představuje záruku stability, jistoty a flexibility. Důkazem je stálý rozvoj firmy, zvyšování výrobních kapacit, rozšiřování pracovních míst, jakož i zavádění nových výrobků na trh.

Společnost nabízí ucelený systém řešení pro své zákazníky v rodinných, bytových i panelových domech. Denní produkce více než 800 kusů otvorových výplní směřuje v 80% na český trh, zbývajících 20% směřuje na trhy Belgie, Dánska, Německa, Švýcarska a dalších zemí EU.

Ve firmě SULKO nedošlo k žádným změnám, které by mohly vzniknout ekonomickou krizí.

Předmět podnikání

Firma vyrábí plastová okna, dveře a výklady. Dodává veškeré příslušenství: žaluzie, parapety, rolety a sítě proti hmyzu. Má obchodní zastoupení po celé ČR. Pěti-komorové systémy firmy REHAU. Nabízí unikátní systém pro panelové domy.

Okna pro rodinné domy

Společnost SULKO nabízí kompletní sortiment plastových oken pro rodinné domy. Zájemce si může vybrat z bohaté nabídky pětikomorových systémů. K oknům zpracovaným výhradně z certifikovaných profilů firmy REHAU nabízí SULKO veškeré příslušenství. Na této stránce naleznete prvky doporučené pro rodinné domy.

Po více než 14 letech působení na trhu oken můžeme tvrdit, že plastová okna SULKO jsou špičkovým výrobkem ve svém oboru. Pro jejich výrobu používáme značkový profilový systém německé firmy REHAU, která se zabývá výrobou plastů více než 40 let. Profily firmy REHAU patří bezesporu mezi pět nejlepších a nejžádanějších v Evropě. Okna jsou konstruována na vícekomorovém principu (komora je prostor, který vytváří tepelnou izolaci) s použitím ocelových pozinkovaných výztuh.

Okna pro panelové domy

V celé ČR bylo v minulosti postaveno více než 1 250 000 bytových jednotek v systémech typizovaných panelových soustav. Z našich průzkumů a zkušeností vyplývá, že okna všech soustav vykazují shodný stupeň narušení povětrnostními vlivy, bez ohledu na jejich stáří. Většina oken je, především kvůli nulové údržbě, na hranici své životnosti a nelze očekávat, že tyto povětrnostními vlivy nejvíce namáhané konstrukce stavby vydrží ještě dalších 20 let. A navíc, v okamžiku potřeby řešit energetickou náročnost těchto staveb nevyhoví stávající okna žádným požadavkům ČSN 730540.

Okna pro průmyslové objekty

Společnost SULKO nabízí také sortiment plastových oken pro průmyslové objekty, u nichž je největší důraz kladen na ekonomické řešení. K oknům zpracovaným výhradně z certifikovaných německých profilů nabízí SULKO také široké příslušenství. Na této stránce naleznete prvky doporučené pro průmyslové objekty.

Pro nízkoenergetické domy

Moderní okna nám nepřinášejí jen obraz toho, co se děje venku, tedy mimo naše soukromí. Kromě kontaktu s okolím nám musí poskytovat bezpečí, zajistit absolutní tepelnou pohodu v zimě stejně jako v létě. Díky neustálému zvyšování cen energií a zatížení životního prostředí emisemi CO₂ rostou nároky na tepelnou izolaci. Zvyšují se požadavky na bezpečnost, zvukovou izolaci, na design oken, která se stávají významným architektonickým prvkem...

Neustále rostoucí náklady na energii jsou pádným důvodem pro snižování energetické náročnosti staveb. Největší tepelné ztráty budov vznikají často v důsledku nedostatečného těsnění okenních a fasádních elementů. Právě dokonalé energetické vlastnosti jsou nejdůležitějším kritériem při vývoji okenních profilů nové generace.

6.9.6 M. K. R. PLUS, spol. s.r.o.

Základní údaje

Název: M. K. R. PLUS, spol. s.r.o.

Ulice: Sokolská 83/11

Místo: Zábřeh

Okres: Šumperk

Právní forma: Společnost s ručením omezeným

Počet zaměstnanců: 135

Vývoj

Společnost M. K. R. PLUS je největší český výrobce pružin/ pružících komponentů pro výrobu nábytku.

Společnost byla založena v roce 1991. Zaměstnanci jsou neustále proškolení a disponují potřebnými zkušenostmi. Strojní vybavení tvoří převážně švýcarské a německé stroje tradičních výrobců. Velkou předností je dodávka zboží a zásilek v krátkých dodacích termínech od přijetí objednávek. Firma disponuje dostatečnými výrobními, kapacitními možnostmi. Přes polovinu produkce dlouhodobě vyváží nejen do všech okolních států, ale po celé Střední Evropě.

Ve firmě se ekonomická krize podepsala pouze na snížení benefitů pro zaměstnance.

Předmět podnikání

Firma patří mezi největší české výrobce pružin/ pružících komponentů pro výrobu nábytku.

Pružiny jsou důležitým nosným prvkem v:

- matracích, postelích,
- pohovkách, válečkách,
- křeslech, sedačkách.

Pružiny společnost vyrábí již přes 55 let. Zaměstnanci disponují potřebnými zkušenostmi. Strojní vybavení tvoří převážně švýcarské a německé stroje tradičních výrobců. Objednané zboží dodává v krátkých dodacích termínech od přijetí objednávek. Disponuje dostatečnými výrobními, kapacitními možnostmi. Přes polovinu produkce dlouhodobě vyváží nejen do všech okolních států - dobrá poloha ve Střední Evropě = snadná a rychlá dosažitelnost zákazníků. V oboru činnosti „Výroba a prodej pružin“ je držitelem certifikátu ISO 9001. Používá kvalitní drát od prověřených evropských dodavatelů. Pružiny jsou na výstupu testovány = vyrábí kvalitní pružiny za příznivé ceny.

Ročně vyrobí přes 1.500 individuálních druhů pružin = široký sortiment.

Zákazník má možnost výběru z variantních řešení podobných typů pružin:

- možnost volby použitého drátu a provedení,
- možnost volby počtu pružin,
- možnost volby zakončení pružinových jader,
- možnost volby rozměrů pružin.

6.9.7 Master Bike, s.r.o.

Základní údaje

Název: Master Bike, s.r.o.

Ulice: Sadová 2205/2

Místo: Zábřeh

Okres: Šumperk

Právní forma: Společnost s ručením omezeným

Počet zaměstnanců: 120

Vývoj

Firma Master Bike, s.r.o. byla založena v roce 2003. Firma Master Bike se zabývá výrobou jízdních kol. V prvním roce vyrobila 18 000 kol. Produktivita a efektivita rychle rostly a v roce 2004 produkce dosáhla 45 000 kol. V letech 2005–2008 se celková výroba pohybovala mezi 55 000–60 000 kol za rok. Jedním z důvodů, které přispěly k vyšší efektivnosti bylo to, že se firma v roce 2004 přestěhovala do nově postavené haly v Zábřehu.

V roce 2008 investovala firma do výstavby nové automatické lakovací linky. Cílem je dosáhnout vysoké kvality výrobků a pružně reagovat na požadavky zákazníků.

Předmět podnikání

Firma je moderně zařízena. Je vybavena automatizovaným skladem a pro výrobu výpletů jízdních kol používá 3 plně automatizované vyplétací a centovací linky Holland Mechanics. Výrobní program zahrnuje všechny skupiny kol v provedení ocel i Alu– dětská kola, ATB dětská kola, City kola, Trekking a MTB kola a netradiční Lifestyle kola. Výrobky vyváží do zemí EU jako je Německo, Rakousko, Holandsko, Dánsko a Belgie. Výhledem je dosáhnout produkce 100 000 jízdních kol za rok.

Zájmem firmy je dlouholetá spolupráce díky kvalitě výrobků a odpovídajícímu servisu vedoucí ke spokojenosti zákazníků.

6.9.8 PAS, a.s.

Základní údaje

Název: PAS, a.s.

Ulice: U Dráhy 828/8

Místo: Zábřeh

Okres: Šumperk

Právní forma: Akciová společnost

Počet zaměstnanců: 110

Vývoj

Akciová společnost byla založena v květnu 1992 vložением majetku státního podniku ČSAO Zábřeh, jehož historie se začala psát již v roce 1950. Dnes má PAS Zábřeh na Moravě základní kapitál ve výši 50 mil. Kč a je plně zprivatizovanou společností s jasným majoritním vlastníkem. Areál společnosti o rozloze 11 ha se nachází v průmyslové zóně na okraji města Zábřehu na severovýchodě Moravy. PAS Zábřeh na Moravě, a.s. svými parametry odpovídá středně velkým podnikům a na poměry České republiky jde o velkou opravnu především nákladních a užitkových vozidel.

Cílem společnosti je maximální orientace na zákazníka s důrazem na splnění jeho požadavků a přání. Své pracovníky vedeme k jednání se zákazníky tak, jak si přejeme, aby bylo jednáno s námi. Společnost vychází zákazníkovi vstříc zejména svou flexibilitou, kapacitou a profesionalitou služeb se zaměřením na jeho spokojenost.

Již před vstupem naší republiky do EU společnost splnila standard členských zemí v prokazování kvality poskytovaných služeb. V roce 2000 byl zaveden systém řízení jakosti dle požadavků normy ČSN EN ISO 9002:1995 a úspěšně byl následně certifikován. V roce 2004 bylo v souladu s EN ISO 9001:2000 ve společnosti zavedeno procesní řízení a zavedený systém řízení kvality byl úspěšně certifikován a v roce 2007 byla platnost certifikátu obnovena. V roce 2010 byl zavedený systém kvality v důsledku změny kritériální normy opět úspěšně certifikován dle ČSN EN ISO 9001:2009 akreditovanou společností CERT-ACO, s.r.o., Kladno.

V této společnosti došlo k propuštění zhruba 30 zaměstnanců v rámci úsporného režimu, způsobeného ekonomickou krizí.

Předmět podnikání

- v roce 2005 získala firma oprávnění k provozování „Zařízení ke sběru, výkupu, zpracování, využívání a odstraňování autovraků“,
- počátkem roku 2006 zahajuje výrobu kovových sklápěcích nástaveb pro přepravu sypkých hmot vlastní konstrukce,
- v dubnu roku 2006 firma zahájila ověřování digitálních tachografů Siemens VDO typu DTCO 1381,
- v roce 2006 zavádí službu ekologické likvidace autovlaků,
- počátkem roku 2007 firma splnila stanovené podmínky a stala se autorizovaným servisem nákladních vozidel IVECO,
- v roce 2007 firma zahajuje autorizované opravy a seřízení vstřikovačů systémů Common Rail BOSCH,
- na počátku roku 2008 uzavírá smlouvu s fy AD PARTNER CZ & SK, a.s. a jako AD-Distributor se zařazuje do rodiny významného evropského dodavatele náhradních dílů,
- ve druhém čtvrtletí roku 2008 firma zahajuje autorizované opravy a seřízení vstřikovačů systémů Common Rail DELPHI.

6.9.9 MBG, spol. s.r.o.

Základní údaje

Název: MBG, spol. s.r.o.

Ulice: Sadová 2323/4

Místo: Zábřeh

Okres: Šumperk

Právní forma: Společnost s ručením omezeným

Počet zaměstnanců: 85

Vývoj

Od svého vzniku v roce 1993 prochází firma vývojem, který postupně měnil malou obchodní firmu na výrobní organizaci. Dnes je těžiště činnosti v poskytování komplexních služeb s cílem nabídnout zákazníkovi řešení, které mu bude plně vyhovovat a odpovídat požadavkům a trendům stále náročnějšího maloobchodního trhu. V rámci těchto služeb využívá mnohaletých zkušeností v oboru.

Důraz je kladen na vývoj nových řešení. Vlastní výroba je schopna řešit všechny požadavky dané designem a návrhem šitým na míru pro jednotlivé zákazníky.

Během roku 2008 a 2009 společnost vybuodovala nový areál firmy. Přestěhování do nového centra proběhlo v září roku 2009. Nový areál poskytuje potřebné technické zázemí a odpovídající výrobní prostory pro další růst firmy a zkvalitňování služeb.

Předmět podnikání

Společnost provádí kompletní služby v oblasti vybavení interiérů prodejen. Prodejny s food a non-food, butiky, prodejny sportu, knih, elektroniky, tabáku. Návrhy prodejen, regály, prodejní pulty, police, reklamní stojany, POS, POP stojany. Zakázková zámečnická a stolařská výroba, práškové lakování.

Společnost MBG se řadí mezi významné dodavatele vybavení interiérů prodejen. V oblasti prodejen čerpacích stanic je v rámci České republiky nejvýznamnějším dodavatelem.

Svým zákazníkům společnost nabízí

- vypracování nezávazné nabídky,
- CAD návrhy interiérů, vizualizace v prostoru v 3D modelech,
- spolupráce se zkušenými architekty a designéry,
- důkladná technická příprava, kvalitní kovovýroba s využitím špičkových technologií, prášková lakovna,
- rychlá a kvalitní montáž s ohledem na provozní podmínky zákazníka,
- záruční a trvalý pozáruční servis.

7 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO PRŮZKUMU

Dotazníkové šetření proběhlo v období květen – červen 2010 elektronickou formou. Z osmi dotazovaných společností odpovědělo šest firem. Z toho 3 firmy odpověděly na všechny otázky.

Z vyhodnocení dotazníku vyplývá, že většina firem je s podnikatelským prostředím spokojena, ale v rámci své vlastní iniciativy by uvítaly následující změny:

- zlepšení komunikace s Úřadem práce,
- větší akceschopnost vedení obce,
- rozšíření stávající průmyslové zóny při dobudování dalších komunikací a zlepšení celkové dopravní dostupnosti.

Většina firem se na ekonomickou krizi připravila, dokázala snížit své náklady, aniž by byli nuceni propouštět své kmenové zaměstnance. Propouštění těchto zaměstnanců se nevyhnuly 2 firmy. U jedné společnosti došlo ke zkrácení pracovního týdne na pouhé 3 dny.

Řada firem využila ekonomickou krizi ke vzdělávání svých zaměstnanců a zkvalitnění své pracovní síly, proto se dá říci, že krize firmám paradoxně pomohla a vyjdou z ní silnější než před ní.

Společnosti by dále uvítaly vybudování startovacích bytů, lepší spolupráci se středními odbornými školami a pomoc obce či státu při začleňování absolventů na trhu práce.

Z uvedených dotazníků vyplývá, že je nezbytné navodit větší dialog mezi obcí a podnikatelskými subjekty, zprůhlednit veřejné zakázky a cílit dotační tituly také na podporu a rozvoj podnikatelského prostředí.

8 SWOT ANALÝZA

8.1 Silné stránky

Obyvatelstvo a bydlení:

- růst počtu obyvatel díky novým zástavbám,
- atraktivní poloha obce vhodná pro bydlení,
- nové výstavby bytových i rodinných domů,
- vzrůstající vybavenost bytů i domů,
- příjemné a klidné prostředí,
- existence volných ploch pro případnou zástavbu,
- vhodné podmínky pro rozvoj nové výstavby.

Ekonomická charakteristika:

- dislokované pracoviště Úřadu práce přímo v obci,
- možnost jazykového vzdělávání,
- silný rozvoj obchodu a služeb,
- levná pracovní síla,
- relativně dobrá dopravní obslužnost.

Technická infrastruktura:

- kapacitní rozvody elektrické sítě,
- kvalitní pokrytí telekomunikačních sítí,
- významný železniční uzel,
- dokončený železniční koridor,
- modernizace trati spojující Zábřeh s okresním městem včetně elektrifikace,
- výstavba nového kruhového objezdu.

Sociální infrastruktura:

- kvalitní síť zdravotnických zařízení,
- dostupnost pošty, bank, spořitelen v obci,
- dostatečný počet předškolních i školních vzdělávacích institucí,
- důraz na přizpůsobení výuky moderním trendům,
- odborně zaměřené střední školy,
- zřízení domova pro matky s dětmi a široký záběr charitativních činností,
- široké spektrum sportovišť.

Cestovní ruch:

- významné sídlo severozápadní Moravy,
- příjemné prostředí obce, blízkost hor i větších měst,
- zachovalé historické památky,
- možnost využití volného času v různých kulturních zařízeních,
- vhodný terén pro cykloturistiku.

Životní prostředí:

- neexistence významných ekologických zátěží,
- vyhovující čistička odpadních vod,
- silná nabídka bioproduktů,
- separovaný sběr odpadů,
- dobrá kvalita vody v řece Moravská Sázava.

Podmínky pro podnikání a zaměstnanost:

- dobré podmínky pro rozvoj malého a středního podnikání,
- podpora podnikání v obci,
- široká nabídka vzdělávání,
- různorodé průmyslové aktivity v obci,
- zázemí pro rozvoj ekonomických aktivit, služeb i zemědělství,
- dostatečně široká základna ekonomicky aktivních obyvatel v obci,
- dostatek volných lokalit k využití pro podnikání,
- příznivá cena pozemků i nemovitostí, které jsou využitelné pro výstavbu budov k podnikání a průmyslových zón,
- tradice ve zpracování domácích surovin (dřevo, kámen),
- tradiční průmyslové odvětví, především strojírenský a dřevařský průmysl.

8.2 Slabé stránky

Obyvatelstvo a bydlení:

- nízká porodnost, zvyšující se průměrný věk,
- negativní demografická struktura a vývoj obyvatel,
- migrace zejména mladých lidí do větších sídel,
- chátrající a neudržované budovy a areály v obci,
- omezený zájem občanů na udržování a rozvoj vzhledu obce.

Ekonomická charakteristika:

- vysoká míra nezaměstnanosti,
- velký počet občanů, kteří mají v obci trvalý pobyt, ale žijí a pracují mimo obec,
- nízká úroveň mezd,
- perspektiva budoucího uplatnění pro absolventy,
- vysoká denní mobilita obyvatel.

Technická infrastruktura:

- nedostatek parkovacích míst v obci,
- nízká obslužnost vlaky vyšší kvality (SC, EC, IC),
- poloha obce mimo hlavní silniční tahy,
- hustá frekvence nákladní dopravy,
- špatná kvalita silnic,
- nedostatečné řešení bezpečnosti pohybu chodců na komunikacích.

Sociální infrastruktura:

- absence nemocnice a poskytnutí záchranné služby z okresního města Šumperk,
- malá kapacita domovů s pečovatelskou službou,
- nedostatečné řešení bydlení pro mladé rodiny a sociálně slabé občany,
- nedostatečné zázemí pro kulturní vyžití,
- špatný stav některých sportovních zařízení.

Cestovní ruch:

- nedostatečná městská hromadná doprava,
- nedostatek financí pro restaurování historických památek,
- chybějící tradiční výrobek, pokrm, či nápoj bezprostředně spjat s obcí,
- nedostatečná ubytovací kapacita v obci,
- velmi nízký počet návštěv zahraničních turistů.

Životní prostředí:

- nedostatečná ekologická osvěta,
- nižší kvalita čistoty vzduchu, především v topné sezóně,
- malé využití alternativních zdrojů energií,
- vysoká hluchnost, především díky kamionové dopravě.

Podmínky pro podnikání a zaměstnanost:

- omezené příležitosti ke zvyšování odborných způsobilostí v obci,
- vysoký počet občanů s odborným vzděláním, nízký počet vysokoškolsky vzdělaných obyvatel,
- značná vyjížďka obyvatel za prací,
- uzavření výrobní linky společnosti TWIST,
- nedostatek finančních prostředků v podnikatelském sektoru na další vývoj,
- nedostatečná informovanost podnikatelských subjektů o možnostech dotací a podpor,
- značná vyjížďka obyvatel za prací,
- opuštěné průmyslové lokality nebo objekty nejsou v majetku obce,
- vysoká koncentrace nepřizpůsobivých obyvatel.

8.3 Příležitosti

Obyvatelstvo a bydlení:

- zvyšující se zájem obyvatel o výstavbu bytů a domů,
- využití volných ploch pro výstavbu rodinných domů, volnočasové využití občanů,
- zatraktivnění vzhledu obce,
- rekonstrukce domů a bytů v majetku obce i soukromém,
- poloha obce v blízkosti větších měst (Šumperk, Olomouc).

Ekonomická charakteristika:

- větší zapojení obyvatel do veřejného života,
- rozšíření nabídky studia na stávajících školách,
- využití levné pracovní síly,
- získávání finančních prostředků z dotací,
- zvýšení nabídek rekvalifikačních kurzů.

Technická infrastruktura:

- modernizace a údržba současné infrastruktury,
- využití dotací z evropských, národních či krajských prostředků na obnovu nebo novou výstavbu dopravní infrastruktury,
- zlepšení městské hromadné dopravy,
- zvýšení počtu parkovacích míst.

Sociální infrastruktura:

- výstavba moderního multifunkčního a relaxačního centra,
- vybudování oddechové zóny, parku,
- rozšíření nabídky jazykových či počítačových vzdělávání,
- rozvoj a spolupráce jednotlivých spolků v obci,
- rozšíření volnočasových aktivit podle cílových skupin: děti, mládež, dospělí.

Cestovní ruch:

- rozvoj cestovního ruchu a turismu – poskytování zázemí, občerstvení, ubytování,
- obec je součástí Svazku obcí mikroregionu Zábřežsko,
- oblast Jeseníky jako prioritní oblast cestovního ruchu s mezinárodním významem,
- rozvoj spolupráce s ostatními obcemi,
- vybudování cyklostezky,
- snaha porozumět potřebám obyvatel, angažovat obyvatele na další rozvoj obce.

Životní prostředí:

- výstavba spalovny Wanemi,
- důslednější třídění komunálního odpadu,
- kvalitní svoz komunálního a nebezpečného odpadu,
- zlepšení stavu zelených ploch v obci,
- řešení otázek protipovodňové ochrany,
- využití užitné pitné vody.

Podmínky pro podnikání a zaměstnanost:

- rozvoj počítačové gramotnosti a dalších kompetencí požadovaných na trhu práce,
- relativně početná skupina žáků, učňů a studentů,
- angažovanost místních podnikatelů na dalším rozvoji obce,
- informovanost o možnostech čerpání dotací z různých zdrojů,
- rozvoj spolupráce veřejného a soukromého sektoru,
- další rozvoj podnikání,
- budování nových podnikatelských lokalit a příležitostí v obci,
- zainteresovanost investorů o průmyslové zóny,
- volné prostory a pozemky vhodné k podnikatelské činnosti,
- možnost využití podpor pro malé a střední podnikání,
- zlepšení spolupráce orgánů obce s podnikatelskými subjekty,

- příchod zahraničních investorů,
- rozvoj pracovních příležitostí v důsledku usídlení nových investorů nebo v důsledku rozvoje stávajících firem.

8.4 Ohrožení

Obyvatelstvo a bydlení:

- regresivní typ populace,
- růst počtu obyvatel v neproduktivním věku,
- nižší aktivita obyvatel ve vztahu k rozvoji obce,
- absence zajištění bezpečnosti v obci,
- soukromé vlastnictví volných ploch využitelných pro rozvoj výstavby,
- nedostatečná znalost obce a jejich atraktivit.

Ekonomická charakteristika:

- vnější ekonomické vlivy – zdražování, daňové reformy, pokles ekonomiky ČR,
- změny v profesní struktuře a požadavcích na zaměstnance,
- snižování počtu ekonomicky aktivního obyvatelstva,
- odchod kvalifikovaných zaměstnanců.

Technická infrastruktura:

- nízká kvalita komunikačního a dopravního spojení,
- rostoucí automobilismus (nutné rekonstrukce a údržby komunikací),
- přetíženost nákladních aut a tím ničení silnic,
- nedostatek zdrojů na údržbu místních komunikací,
- poškození místních komunikací vzhledem k záplavové oblasti.

Sociální infrastruktura:

- stárnutí populace,
- vyšší nároky na ubytování a služby seniorů,
- snižování počtu dětí (nízká porodnost),
- úbytek dětí – ohrožení existence mateřských škol.

Cestovní ruch:

- chybějící finanční prostředky pro rozvoj cestovního ruchu,
- nedostatečná propagace obce,
- neznalost návštěvníků o atraktivitách obce,

- omezené množství finančních prostředků na realizaci větších rozvojových záměrů,
- ztráta zájmu občanů obce o věci veřejné,
- nízká úroveň spolupráce obce s občanskou veřejností.

Životní prostředí:

- negativní účinky spalovny na životní prostředí,
- znečištění ovzduší,
- znečištění okolí obce odpady,
- ohrožení přívalovými dešti,
- zanedbaná péče o okolní lesy,
- nebezpečí vzniku černých skládek.

Podmínky pro podnikání a zaměstnanost:

- nízké využívání dotací u podnikatelských subjektů,
- obava potencionálních investorů s návratností investic,
- vnější ekonomické vlivy (zdražování, daňové reformy),
- nízké využití dotací u podnikatelských subjektů,
- silná konkurence,
- vliv hospodářské krize na pracovní podmínky v některých společnostech,
- odliv kvalifikované pracovní síly,
- pasivita občanů, která vede k nezaměstnanosti,
- pesimistický odhad růstu míry nezaměstnanosti,
- úbytek občanů v produktivním věku,
- růst ekonomicky neaktivní složky obyvatel.

9 ROZVOJOVÁ VIZE

Rozvojová vize je reakcí na specifika obce Zábřeh a určuje základní rámec dalšího vývoje. Tento rámec je reálný. Právě možnost naplnění vize a její srozumitelnost otevírá příležitost veřejnosti – občanům obce, chalupářům a podnikatelům se k této vizi přihlásit a svým jednáním tak přispět k jejímu naplnění. Může být motivací k práci na společném projektu obnovy a rozvoje obce Zábřeh. Rozvojová vize dává základní směr dalšího vývoje obce, který se dotýká všech oblastí. Postupné naplňování rozvojové vize je prevencí vzniku zásadních problémů. V konečném důsledku je pak připravenost a postupná realizace projektů i cestou k finančním prostředkům a existuje větší možnost řešit potřeby obce a jejich obyvatel.

Definice rozvojové vize:

Obec Zábřeh = prosperující obec v harmonické krajině, kde každé místo skrývá kvalitu bydlení a rekreace, těží ze své výhodné geografické polohy, která je atraktivní pro investory i návštěvníky. Obec s konkurenceschopnou ekonomikou, vyšší kvalifikací obyvatel a fungující veřejnou správou.

10 NÁVRH STRATEGIE

Cílem je zlepšit činnost zastupitelstva obce, aby působilo jako spolehlivý ekonomický partner, zajištění příznivého podnikatelského prostředí, jak pro nové investory, tak i pro již působící podnikatele, zvýšit a zlepšit nabídku pracovních míst v obci a zároveň zlepšit nabídku poskytovaných služeb. Součástí cílevědomého ovlivňování budoucnosti obce se musí stát rozvoj ekonomických aktivit. Důležité je hledat co nejvhodnější poměr mezi urbanistickými, ekologickými a ekonomickými hledisky lokalizace a provozu. Obec bude usilovat o vytvoření příznivého prostředí pro vztahy mezi hospodářskými činnostmi, obyvatelstvem a podnikatelským prostředím, které se budou navzájem podporovat.

10.1 Posílení trhu práce

Cílem je zvýšení zaměstnanosti a tím i zajištění vhodných podmínek pro rozvoj podnikatelského prostředí. Zkvalitnění lepších podmínek pro zaměstnance – startovací byty, kulturní vyžití apod.

10.1.1 Priorita: Zajištění příznivého podnikatelského prostředí

Jedná se o zlepšení komunikace mezi investory, podnikateli a obcí. Podpora pro rozvíjející se, ale i pro nové střední a malé podnikatele. Důležitá je i správa legislativy obce pro zadávání veřejných zakázek a následnou kontrolu.

Opatření:

- Vstřícné, profesionální a otevřené jednání s potencionálními investory a podnikateli,
- zvýšit kvalitu veřejných soutěží na obecní investiční projekty,
- analýza podnikatelského prostředí,
- napomáhat vytvářet podmínky pro rozvoj středních a malých podnikatelů,
- využít investiční příležitosti ze stran soukromých podnikatelů,
- usnadnit a posílit rozvoj podnikatelských aktivit, monitorovat existující podnikatelské aktivity a nevhodné postupně regulovat a tlumit.

10.1.2 Priorita: Podpora zaměstnanosti obyvatel obce Zábřeh

Zajistit kvalitní a odpovídající možnosti vzdělávání, školení a zdokonalování občanů obce. S tím souvisí i zpřístupnění informačních technologií. Důraz by měl být kladen i na to, aby na trhu práce našli uplatnění i absolventi.

Opatření:

- Zabezpečení přístupu informačních technologiím pro všechny občany obce,
- umožnit přístup novým investorům za účelem vytváření nových pracovních míst,
- vytvořit školící programy pro zvýšení kvalifikace pracovníků,
- snížit financování podniků cizím kapitálem.

10.2 Podpora malého a středního podnikání

Cílem je vytvářet příznivé podnikatelské prostředí pro rozvoj podnikatelských aktivit. Důležité je pokračovat v rozvoji průmyslové zóny, která se nachází u kruhového objezdu na okraji Zábřehu. V současné době má zde sídlo jedna firma a další pozemky kolem jsou k dispozici. Zásadní je snaha vytvářet nová pracovní místa s cílem zvýšit zaměstnanost v obci.

10.2.1 Priorita: Vytvoření dobrých podmínek pro podnikatele

Vypracovat kvalitní územní plán v rámci obce. Zmapovat pozemky a prostory vhodné pro výstavbu nových staveb a areálů za účelem budoucího podnikání. Zájem vedení obce, aby byly vytvořeny dostatečné podmínky pro podnikání.

Opatření:

- Připravovat pozemky pro následnou výstavbu nových podnikatelských areálů,
- zdokumentovat na území obce volné plochy vhodné pro podnikání,
- oživit zastaralé areály bývalých podniků (TWIST, Zemědělská výroba),
- prověřit možnosti využití nevyužívaných ploch v blízkosti obce k podnikání v budoucnu.

10.2.2 Priorita: Stabilizace podnikatelských subjektů

Zajistit bezproblémovou a včasnou komunikaci s Úřadem práce za účelem poskytování pracovních míst. Zajišťovat vyváženost mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce.

Opatření:

- Podporovat vznik a realizaci nových podnikatelských záměrů, reagujících na poptávku trhu,
- zvýšit informovanost podnikatelů ve všech oblastech včetně možnosti využívání dotací, s cílem zajistit rozvoj jejich firem a vznik nových pracovních příležitostí,
- podporovat aktivity obce a institucí spolupracujících s místními podnikateli,
- podporovat zaměstnanost v obci při zadávání podmínek veřejných zakázek.

10.3 Kvalitnější dopravní infrastruktura

Cílem je zlepšit dopravní infrastrukturu, která neodpovídá dnešní velmi husté dopravě. Silnice, které vedou obcí, nejsou dostatečně dimenzované, široké a jsou ve špatném stavu. Dále by měly být rekonstruovány chodníky, především podél silnic a pro bezpečnost obyvatel by v některých místech měly být chodníky vybudovány.

10.3.1 Priorita: Zajištění lepší dostupnosti do zaměstnání

Zkvalitnění dopravy zaměstnanců do zaměstnání, jako jsou veřejná nebo kyvadlová doprava mezi společnostmi a nádražím (autobusovým, železničním). Nezbytný je i bezbariérový přístup do zaměstnání a s tím související opravy a údržba komunikací v obci.

Opatření:

- Výstavba, rekonstrukce a rozšíření místních komunikací,
- bezbariérový přístup, především výstavba a rekonstrukce chodníků,
- provádět údržbu komunikací v zastavěné části obce, kde může být ohrožena bezpečnost provozu,
- zavést integrovaný dopravní systém.

10.3.2 Priorita: Vybudování cyklostezek a stezek pro pěší

Cílem je zvýšit bezpečnost silničního provozu na komunikacích a odstraňování bodových závad z hlediska bezpečnosti dopravy a dále rozvíjet síť infrastruktury pro cyklisty a pěší.

Opatření:

- Výstavba cyklostezek (včetně příslušenství) se zdůvodněním vysoké intenzity silniční dopravy a cyklodopravy,
- výstavba společné cyklostezky a chodníku s odůvodněným významem z hlediska využívání cyklodopravy, resp. pěší dopravy v dojížděcí/docházející do zaměstnání, za zábavou, apod.,
- kvalitní označení a pojmenování cyklostezek i tras pro pěší.

10.4 Ekonomická stabilita obce

10.4.1 Priorita: Posílení finančních příjmů obce

Zajistit maximální využití finančních zdrojů jak od státu, tak od soukromých subjektů. Důležité je i zamezení migrace obyvatel z obce.

Opatření:

- Využití formy projektového financování investic,
- přijmout opatření k tomu, aby občané obce, kteří zde mají trvalý pobyt, skutečně v obci žili a přispívali tak do obecního rozpočtu,
- využít majetek obce k dosažení finančních prostředků i z jiných oblastí veřejného sektoru, z nevládních organizací a soukromého sektoru k zajištění veřejných služeb,
- důsledně vyžadovat od investorů do rozvojových lokalit příspěvek na zlepšení infrastruktury.

10.4.2 Priorita: Optimální využití majetku obce a finančních zdrojů

Na základě kvalitního dlouhodobého plánu investic správně využívat a zhodnocovat obecní finance a nemovitý majetek. Podstatné je získávání finančních prostředků z fondů EU.

- Co nejlépe využít obecní majetek k získání vyšších výnosů,

- trvale vyčleňovat finanční prostředky k získání dalšího nemovitého majetku, hlavně prostřednictvím společných investičních aktivit obce a soukromého sektoru, resp. státního rozpočtu a zahraničních zdrojů,
- využívat přednostně finanční prostředky obce k částečnému financování veřejných projektů, kde je finanční účast obce podmínkou pro získání financí z fondů EU,
- kontrolovat zadluženost obce,
- vypracovat dlouhodobý plán rozhodujících investičních akcí obce.

10.4.3 Priorita: Podpora ekonomických aktivit odpovídajících možnostem a potřebám území obce

Správné a efektivní zacházení s finančními a majetkovými prostředky obce. Důležitým faktorem je i rozvoj cestovního ruchu a turistiky za podpory regionu.

Opatření:

- Nedopustit nenávratné zneužití území při umístování ekonomických aktivit,
- omezit pořádání akcí, které přesahují proporce a ekonomické možnosti obce,
- podporovat rozvoj turistiky a cestovního ruchu v koordinaci s ostatními obcemi v rámci regionu,
- zefektivnit využití ploch, vyjasnit vlastnické vztahy k pozemkům.

11 KATALOG PROJEKTŮ

11.1 Projekt č. 1: Startovací byty

Název projektu

Startovací byty.

Popis

Obec Zábřeh je velmi vyhledávaným místem pro bydlení, především také díky své výhodné poloze a blízkou polohou k okresnímu městu Šumperk. Ceny pozemků a domů nejsou pro mladé lidi dostupné. Proto by byl vhodný návrh na startovací byty pro mladé páry a rodiny, které by využívaly po omezenou dobu (cca 5 let).

Na základě schválení v územním plánu pro bytovou výstavbu budou bytové domy vybudovány v lokalitě Krumpach, kde jsou k dispozici volné pozemky. Dva třípodlažní objekty o celkové kapacitě 16 bytů (2x8 bytů) bude svým vzhledem korespondovat s okolím. V nabídce budou byty o kapacitě 1+1 a 2+kk.

Zastupitelstvo obce stanoví podmínky pro zájemce o bydlení v těchto bytových domech.

Zásadním přínosem projektu je udržet mladé a vzdělané občany v obci.

Cíl projektu

Cílem tohoto produktu je vytvoření výhodných podmínek pro mladé lidi a rodiny v obci.

Cílová skupina

Mladé rodiny, mladí obyvatelé obce.

Způsob financování

Obecní rozpočet, dotace EU a Olomouckého kraje.

Předpokládané náklady

20.000.000,- Kč

Termín realizace

2012 - 2013

11.2 Projekt č. 2: Podpora podnikání a spolupráce s podnikateli

Název projektu

Podpora podnikání a spolupráce s podnikateli.

Popis

Nedostatečná spolupráce veřejného a soukromého sektoru je jedním ze závažných problémů hospodářského rozvoje obce. Zábřeh by měl rozvíjet aktivní spolupráci s managementem významných podniků, které se v obci nacházejí. Obec by také měla pomáhat nejen drobným a malým podnikatelům, ale všem subjektům, kteří v obci podnikat začínají.

Důležitá je spolupráce Úřadu práce, Obchodní a hospodářské komory a dalších institucí.

Nemalý důraz by měl být kladen na informovanosti podnikatelů o možnostech získávání dotací jak z EU, tak i od Úřadu práce na zaměstnávání absolventů.

Cíl projektu

Cílem projektu je především pravidelné setkávání představitelů obce s managementem významných podniků.

Cílová skupina

Podnikatelé, kteří působí na území obce Zábřeh.

Způsob financování

Vlastní zdroje.

Termín realizace

2011

11.3 Projekt č. 3: Výstavba cyklostezky Zábřeh - Nemile

Název projektu

Výstavba cyklostezky Zábřeh - Nemile.

Popis

Výstavba cyklostezky na trase Nemile – Zábřeh by byla velmi vítaná. Pokud se totiž cyklisté rozhodnou vydat na cestu ze Zábřehu do Nemile (nebo opačně), riskují nebezpečnou cestu, na které by mohli ohrozit svoji nebo silniční bezpečnost. Současná cesta je v nevyhovujícím stavu jak pro automobilovou dopravu, tak především pro cyklisty. Spousta lidí tuto trasu využívá především za dojížděnkou do zaměstnání. Vybudování cyklostezky nebo i společné cyklostezky s chodníkem by bylo, především z hlediska bezpečnosti a komfortu, rozumným krokem. Vybudování této cyklotrasy by mělo pro obce hlavní přínos v podobě rozvoje cestovního ruchu.

Cíl projektu

Cílem tohoto produktu je zajistit bezpečnou dopravu cyklistů nejen do zaměstnání, ale i pro rekreační výjezdy.

Cílová skupina

Obyvatelé obce Zábřeh, ale i okolních obcí, turisté a široká veřejnost.

Způsob financování

Státní fond dopravní infrastruktury, obecní rozpočet obce Zábřeh, obecní rozpočet obce Nemile.

Předpokládané náklady

15.000.000,- Kč

Termín realizace

2012 - 2013

ZÁVĚR

I přes vysokou nezaměstnanost se obec Zábřeh stále rozvíjí. Je to způsobeno hlavně investicemi do bydlení, výstavbou nových domů a bytů a stále rostoucím zájmem žít v kvalitním životním prostředí.

S rozvojem Zábřeha souvisí i záměr několika investorů využít volné lokality pro podnikání s poměrně příznivou cenou pozemků a nemovitostí.

Je možné konstatovat, že zdrojem zaměstnanosti v příštích letech bude zejména vysoká odbornost a kvalifikace, vysoká flexibilita i ochota a možnost využívat zkrácené pracovní úvazky, pružné a nepravidelné pracovní doby.

Pomoci řešit problémy s vysokou nezaměstnaností mohou projekty financované z Evropského sociálního fondu.

Také díky dotačním programům sloužícím pro hospodářský rozvoj města dochází ke zlepšování životních podmínek obyvatel. Nelze opomenout ani fakt, že formulace střednědobých a dlouhodobých cílů a strategie zvolené k jejich dosažení budou v budoucnu jedním z kritérií při rozhodování o výběru projektů, jimž budou přiděleny prostředky na podporu jejich realizace.

Zejména spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem a zlepšování spolupráce mezi obcemi, turistickými oblastmi a destinacemi hraje velmi významnou roli pro obec.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] MATES, P., WOKOUN, R. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha: Prospektrum, s. r. o., 2001. ISBN 80-7175-100-6.
- [2] WOKOUN, R. a kol., *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Praha: IFEC, 2001. ISBN 80-86412-08-3.
- [3] JANECKOVÁ, L., VAŠTIKOVÁ, M., *Marketing měst a obcí*. Praha: Grada Publishing, 1999. ISBN 80-7169-600-5.
- [4] ADAMČÍK, Stanislav. *Regionální politika a management regionů, obcí a měst*, Ostrava: Vysoká škola báňská, 2000. 102 s. ISBN 80-7078-837-2.
- [5] WOKOUN, R., MALINOVSKÝ, J. a kol. *Regionální rozvoj*. 1. vyd. Praha: Linde, 2008. 475 a. ISBN 978-80-7201-699-0.
- [6] REKTOŘÍK, Jaroslav. *Příručka pro zastupitele měst a obcí: vše podstatné, o čem by měl vědět každý člen zastupitelstva*, 2. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1998. 145 s. ISBN 80-210-1939-5.
- [7] REKTOŘÍK, Jaroslav, ŠELEŠOVSKÝ, Jan. *Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací*, 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 1999. 140 s. ISBN 80-210-2126-8.
- [8] MAIER, Karel, ČTYŘOKÝ, Jiří. *Ekonomika územního rozvoje*, Praha: Grada Publishing, spol. s. r. o., 2000. 142 s. ISBN 80-7169-644-7.
- [9] KOLEKTIV AUTORŮ. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2004. 447 s. ISBN 80-86473-80-5.
- [10] KYLAROVÁ J. *Strategie rozvoje města Zábřeh*. (Bakalářská práce) Zlín: Univerzita Tomáše Bati, 2008. 95 s.
- [9] zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).
- [10] zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním rádu.
- [11] zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajském zřízení).
- [12] zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje.
- [13] *Informační server obce Zábřeh* [online]. [cit. 2010-07-19]. Dostupný z WWW: <<http://www.zabreh.cz/>>.

- [14] *Informační server českého soudnictví* [online]. [cit. 2010-07-28]. Dostupný z WWW: <<http://www.justice.cz/>>.
- [15] *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2010-08-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.czso.cz/>>.
- [16] *Turistický informační server v oblasti obce Zábřeh* [cit. 2010-08-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.zabrezsko.cz/>>.
- [17] *Turistické stránky města Zábřeh a Mikroregionu Zábřežsko* [cit. 2010-08-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.tourism.zabreh.cz/>>.
- [18] *Slovácké strojírny* [cit. 2010-08-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.sub.cz/>>.
- [19] *HDO* [cit. 2010-08-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.hdo-gmbh.com/web/>>.
- [20] *PAS autocentrum* [cit. 2010-08-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.pas-zabreh.cz/>>.
- [21] *SULKO, specialista na plastová okna* [cit. 2010-08-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.sulko.cz/>>.
- [22] *MBG* [cit. 2010-08-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.mbg.cz/>>.
- [23] *MKR* [cit. 2010-08-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.mkrplus.cz/>>.
- [24] *Talorm* [cit. 2010-08-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.talorm.cz/>>.
- [25] *Administrativní registr ekonomických subjektů* [cit. 2010-08-06]. Dostupný z WWW: <<http://www.ares.cz/>>.
- [26] *Czechtourism – Česká centrála cestovního ruchu* [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.czechtourism.com/>>.
- [27] *Olomoucký kraj* [cit. 2010-07-26]. Dostupný z WWW: <<http://www.kr-olomouc.cz/>>.
- [28] *Šumpersko regionální a městské informační centrum* [cit. 2010-08-09]. Dostupný z WWW: <<http://www.infosumperk.cz/>>.
- [29] *Znáte mapu* [cit. 2010-07-28]. Dostupný z WWW: <<http://www.znatemapu.cz/>>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČOV	Čistička odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DPH	Daň z přidané hodnoty
EC	Euro City
EU	Evropská unie
IC	Inter City
IT	Informační technologie
LAU	Územní jednotka
MěÚ	Městský úřad
MŠ	Mateřská škola
NUTS	Územní statistická jednotka
SC	Super City
SOŠ	Střední odborná škola
SOU	Střední odborné učiliště
SME	Severomoravská elektrárna
SP	Strategický plán
ÚP	Úřad práce
VHZ	Vodohospodářské zařízení
ZŠ	Základní škola
ZUŠ	Základní umělecká škola

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1. Poloha obce Zábřeh (v ČR a Olomouckém kraji).....</i>	<i>21</i>
<i>Obrázek 2. Vývoj počtu obyvatel ve vybraných letech.....</i>	<i>23</i>
<i>Obrázek 3. Vývoj nezaměstnanosti v ČR a obci Zábřeh.....</i>	<i>34</i>
<i>Obrázek 4. Struktura obyvatelstva dle odvětví hospodářství.....</i>	<i>36</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1. Druhy formulování cílů.....</i>	<i>6</i>
<i>Tabulka 2. SWOT analýza .....</i>	<i>7</i>
<i>Tabulka 3. Etapy zpracování strategického plánu.....</i>	<i>8</i>
<i>Tabulka 4. Přírůstek, saldo migrace, přírůstek/ úbytek obyvatelstva.....</i>	<i>23</i>
<i>Tabulka 5. Věková struktura obyvatel Zábřehu.....</i>	<i>24</i>
<i>Tabulka 6. Uchazeči o práci – věková struktura .....</i>	<i>34</i>
<i>Tabulka 7. Uchazeči o práci – vzdělanostní struktura .....</i>	<i>35</i>
<i>Tabulka 8. Srovnání míry nezaměstnanosti – obec, okres, kraj, ČR .....</i>	<i>37</i>
<i>Tabulka 9. Vývoj parametrů průtoků a znečištění ČOV .....</i>	<i>42</i>
<i>Tabulka 10. Předpoklady rozvoje dle SME – Zábřeh.....</i>	<i>42</i>

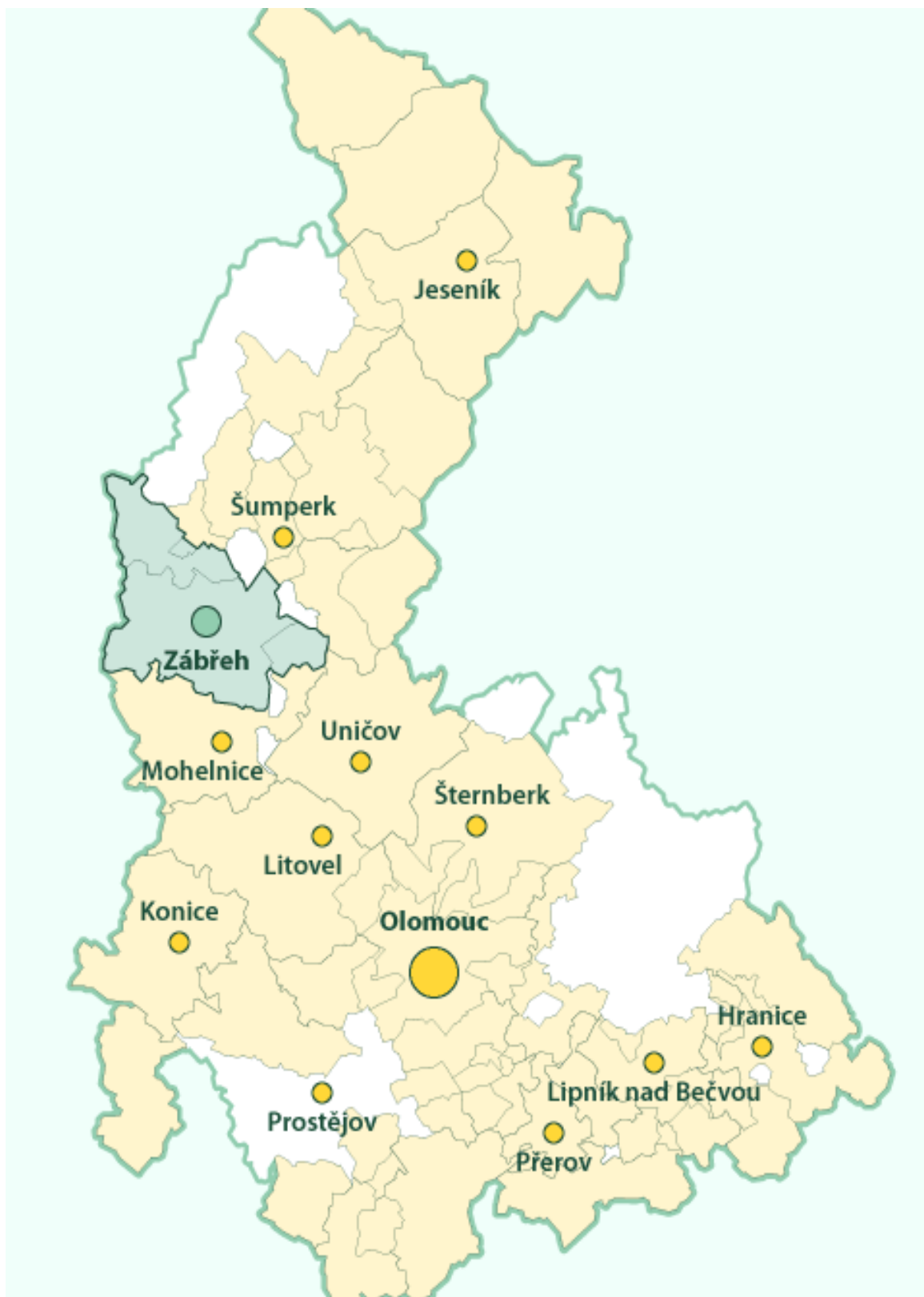
SEZNAM PŘÍLOH

- P I   Hospodářská činnost za rok 2009
- P II   Poloha obce Zábřeh v Olomouckém kraji
- P III   Dotazník

PŘÍLOHA P I: HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST ZA ROK 2009

Počet podnikatelských subjektů celkem	2 920
Zemědělství, lesnictví, rybolov - počet subjektů	88
Průmysl - počet podnikatelských subjektů	361
Stavebnictví - počet podnikatelských subjektů	362
Doprava a spoje - počet podnikatelských subjektů	97
Obchod, prodej a opravy motorových vozidel a spotřebního zboží a pohostinství - počet podnikatelských subjektů	962
Ostatní obchodní služby - počet podnikatelských subjektů	611
Veřejná správa, obrana, povinné sociální pojištění - počet subjektů	8
Školství a zdravotnictví - počet subjektů	110
Ostatní veřejné, sociální a osobní služby - počet subjektů	321
Státní organizace - počet subjektů	17
Akciové společnosti - počet subjektů	10
Obchodní společnosti - počet subjektů	179
Družstevní organizace - počet subjektů	15
Podnikatelé - fyzické osoby - počet subjektů	2 292
Ostatní právní formy	231
Počet subjektů bez zaměstnanců	875
Počet subjektů s 1 – 9 zaměstnanci	256
Počet subjektů s 10 – 49 zaměstnanci	57
Počet subjektů s 50 a více zaměstnanci	23

PŘÍLOHA P II: POLOHA OBCE ZÁBŘEH V OLOMOUCKÉM KRAJI

PŘÍLOHA P III: DOTAZNÍK

Otázka	Odpověď
V jakém odvětví či oboru Vaše firma působí?	
Jak velká je Vaše firma (počet zaměstnanců)?	
Jaký byl obrat firmy v roce 2009?	
Jaký dopad na Vaši firmu měla ekonomická krize?	
Považujete kvalitu veřejných soutěží za dostatečnou?	
Poskytuje obec Zábřeh dostatečné informace o možnostech čerpání dotací?	
Je ve Vaší firmě školicí program pro vzdělávání zaměstnanců?	
Jaká je spolupráce s místním Úřadem práce?	
Má obec dostatek kvalifikovaných zaměstnanců nebo lidé za prací dojíždějí?	
Uvítali byste rozšíření průmyslové zóny v obci?	